

Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

► **B****EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 2003/87/EK**

(2003. gada 13. oktobris),

ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.)

Grozīta ar:

Oficiālais Vēstnesis

		Nr.	Lappuse	Datums
► <u>M1</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2004/101/EK (2004. gada 27. oktobris)	L 338	18	13.11.2004.
► <u>M2</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/101/EK (2008. gada 19. novembris)	L 8	3	13.1.2009.
► <u>M3</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 219/2009 (2009. gada 11. marts)	L 87	109	31.3.2009.
► <u>M4</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/29/EK (2009. gada 23. aprīlis)	L 140	63	5.6.2009.
► <u>M5</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums Nr. 1359/2013/ES (2013. gada 17. decembris)	L 343	1	19.12.2013.
► <u>M6</u>	Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 421/2014 (2014. gada 16. aprīlis)	L 129	1	30.4.2014.

Grozīta ar:

► <u>A1</u>	Līgums par Horvātijas pievienošanos (2012)	L 112	21	24.4.2012.
--------------------	--	-------	----	------------

Labota ar:

► <u>C1</u>	Kļūdu labojums, OV L 140, 14.5.2014., 177. lpp. (421/2014)
--------------------	--

**EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA
2003/87/EK**

(2003. gada 13. oktobris),

**ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas
kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK**

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175.
panta 1. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu ⁽³⁾,

saskaņā ar Līguma 251. pantā noteikto procedūru ⁽⁴⁾,

tā kā:

- (1) *Zaļā grāmata* par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecību Eiropas Savienībā izraisīja debates visā Eiropā par siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības piemērotību un iespējamo darbību Eiropas Savienībā. Eiropas Klimata pārmaiņu programma izskatīja Kopienas politiku un pasākumus, kas paredz visu ieinteresēto pušu iesaistīšanu procesā, iekļaujot tajā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecību Kopienā (Kopienas sistēma) un par pamatu ņemot *Zaļo Grāmatu*. Padome 2001. gada 8. marta secinājumos atzīst Eiropas Klimata pārmaiņu programmas un sakarā ar *Zaļo Grāmatu* veikto darbu lielo nozīmību un uzsver vajadzību pēc tūlītējas un konkrētas rīcības Kopienas līmenī.
- (2) Sestā Kopienas Vides rīcības programma, ko apstiprināja ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu 1600/2002/EK ⁽⁵⁾, nosaka klimata pārmaiņas par rīcības prioritāti un paredz emisijas kvotu tirdzniecības sistēmu visā Kopienā līdz 2005. gadam. Šī programma atzīst, ka Kopiena ir apņēmusies panākt 2008.–2012. gadā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanos par 8 %, salīdzinot ar 1990. gadu līmeņiem, un ilgākā laika posmā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu globālās emisijas samazināt par apmēram 70 %, salīdzinot ar 1990. gadu līmeni.

⁽¹⁾ OV C 75 E, 26.3.2002., 33. lpp.

⁽²⁾ OV C 221, 17.9.2002., 27. lpp.

⁽³⁾ OV C 192, 12.8.2002., 59. lpp.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta 2002. gada 10. oktobra atzinums (vēl nav publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*), Padomes 2003. gada 18. marta kopējā nostāja (OV C 125 E, 27.5.2003., 72. lpp.), Eiropas Parlamenta 2003. gada 2. jūlija lēmums (vēl nav publicēts *Oficiālajā Vēstnesī*) un Padomes 2003. gada 23. jūlija lēmums.

⁽⁵⁾ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

▼B

- (3) Apvienoto Nāciju Organizācijas Klimata pārmaiņu konvencijas galamērķis, kas apstiprināts ar Padomes 1993. gada 15. decembra Lēmumu 94/69/EK attiecībā uz Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām noslēgšanu⁽¹⁾, ir panākt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu koncentrācijas stabilizāciju atmosfērā pie tāda līmeņa, kas nepieļautu bīstamu antropogēnu ietekmi uz klimata sistēmu.
- (4) Tiklīdz stāsies spēkā Kioto protokols, ko apstiprināja ar Padomes 2002. gada 25. aprīļa Lēmumu 2002/358/EK par ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām Kioto protokola apstiprināšanu no Eiropas Kopienas puses un tā attiecīgo saistību kopīga izpildi⁽²⁾, šis protokols uzliks saistības Kopienai un dalībvalstīm 2008.–2012. gadā par 8 % samazināt kopējās antropogēnās to siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, kuras minētas Protokola A pielikumā, salīdzinot ar 1990. gadiem.
- (5) Kopiena un dalībvalstis ir vienojušās par šo saistību izpildi, lai kopīgi samazinātu Kioto protokolā noteiktās antropogēnās siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas saskaņā ar Lēmumu 2002/358/EK. Šīs direktīvas mērķis ir palīdzēt pilnīgāk izpildīt Eiropas Kopienas un dalībvalstu saistības, izmantojot efektīvu Eiropas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju kvotu tirgu, pēc iespējas mazāk traucējot ekonomisko attīstību un nodarbinātību.
- (6) Padomes Lēmums 93/389/EEK (1993. gada 24. jūnijs) par Kopienas monitoringa mehānismu attiecībā uz CO₂ un citu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijām⁽³⁾ noteica mehānismu, kā uzraudzīt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un kā novērtēt progresu attiecībā uz saistību ievērošanu par šo emisiju. Šis mehānisms palīdzēs dalībvalstīm noteikt kopējo piešķiramo kvotu daudzumu.
- (7) Kopienas noteikumi attiecībā uz dalībvalstu veikto kvotu sadali ir nepieciešami, lai saglabātu iekšējā tirgus integritāti un izvairītos no konkurences izkropļošanas.
- (8) Piešķirot kvotas, dalībvalstīm jāvērs uzmanība uz rūpniecības darbību emisijas samazināšanas potenciālu.
- (9) Dalībvalstis var paredzēt tikai piešķirt kvotas uz pieciem gadiem, sākot no 2008. gada, atbilstoši anulētajām kvotām, vadoties pēc tā, kā attiecīgās personas samazinājušas emisijas savu valstu teritorijā kopš 2005. gada.

⁽¹⁾ OV L 33, 7.2.1994., 11. lpp.

⁽²⁾ OV L 130, 15.5.2002., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 167, 9.7.1993., 31. lpp. Lēmums grozīts ar Lēmumu 1999/296/EK (OV L 117, 5.5.1999., 35. lpp.).

▼B

- (10) Sākot no šī piecu gadu perioda, kvotu pārskaitīšana citai dalībvalstij ietvers attiecīgus noteiktā daudzuma vienību pielāgojumus, ievērojot Kioto protokolu.
- (11) Dalībvalstīm jānodrošina, lai dažu konkrētu darbību veicējiem būtu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļaujas un lai tie veiktu monitoringu savai siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijai un ziņotu par to saistībā ar savām darbībām.
- (12) Dalībvalstīm būtu jāpieņem noteikumi par sankcijām, kas piemērojamas attiecībā uz šīs direktīvas noteikumu pārkāpumiem, un jānodrošina, lai tās tiktu īstenotas. Šīm sankcijām jābūt iedarbīgām, samērīgām ar nodarījumu un jāattur no pārkāpumiem.
- (13) Lai nodrošinātu pārredzamību, informācijai par kvotu sadali un emisijas monitoringa rezultātiem ir jābūt pieejamiem sabiedrībai, izņemot ierobežojumus, kas noteikti ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2003/4/EK (2003. gada 28. janvāris) par vides informācijas pieejamību sabiedrībai ⁽¹⁾.
- (14) Pamatojoties uz Padomes Direktīvu 91/692/EEK (1991. gada 23. decembris), ar ko standartizē un racionalizē ziņojumus par to, kā īsteno dažas direktīvas, kas attiecas uz vidi ⁽²⁾, dalībvalstīm jāiešniedz ziņojums par šīs direktīvas īstenošanu.
- (15) Papildnoteikumu iekļaušanai Kopienas sistēmā ir jānotiek saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem, un Kopienas sistēmas piemērošanas jomu var paplašināt uz citām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm, kas nav oglekļa dioksīds, to skaitā gāzēm, kuras rodas alumīnija un ķīmiskajā rūpniecībā.
- (16) Šī direktīva neliedz dalībvalstīm saglabāt vai noteikt savas kvotu tirdzniecības sistēmas, kas regulē siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju, ko rada darbības, kuras nav uzskaitītas I pielikumā vai nav iekļautas Kopienas sistēmā, vai ko rada iekārtas, kam uz laiku nepiemēro Kopienas sistēmu.
- (17) Dalībvalstis var piedalīties starptautiskajā emisijas kvotu tirdzniecībā kā Kioto protokola puses ar citām B pielikumā minētajām pusēm.
- (18) Kopienas siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas attiecināšana uz trešām valstīm var palielināt Kopienas emisiju samazināšanas politikas izmaksu lietderību, kā noteikts Lēmumā 2002/358/EK par saistību kopēju izpildi.

⁽¹⁾ OV L 41, 14.2.2003., 26. lpp.

⁽²⁾ OV L 377, 31.12.1991., 48. lpp.

▼B

- (19) Projekta mehānismi, tostarp kopīgas īstenošanas (KĪ) un tīras attīstības mehānisms (TAM), ir svarīgi, lai sasniegtu mērķus attiecībā gan uz globālo siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas samazināšanu, gan tādu Kopienas sistēmas darbību, kas neprasa lielas izmaksas. Saskaņā ar attiecīgiem Kioto protokola un Marrakešas vienošanās noteikumiem šo mehānismu izmantošanai ir jābūt katrā valstī veiktās darbības papildinājumam, un šāda darbība katrā valstī būs nozīmīgs kopējo centienu elements.
- (20) Šī direktīva sekmēs to tehnoloģiju izmantošanu, kurām lielāka energoefektivitāte, ietverot koģenerāciju, kurās rodas mazāk emisiju uz izlaides vienību, savukārt direktīva, ko Eiropas Parlaments un Padome paredz pieņemt par koģenerācijas perspektīvām, kuru pamatā ir lietderīgā siltuma pieprasījums iekšējā enerģijas tirgū, veicinās tieši koģeneratīvo tehnoloģiju attīstību.
- (21) Padomes Direktīvā 96/61/EK (1996. gada 24. septembris) par piesārņojuma integrētu novēršanu un kontroli⁽¹⁾ ir noteikts kopējs pamats piesārņojuma novēršanai un kontrolei, balstoties uz kuru var piešķirt siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju atļaujas. Direktīva 96/61/EK būtu jāgroza, lai nodrošinātu to, ka emisiju robežvērtības nav noteiktas siltumnīcas efektu izraisīto gāzu tiešajām emisijām no iekārtas, uz ko attiecas šī direktīva, un dalībvalstis var izvēlēties neattiecināt prasības saistībā ar energoefektivitāti uz sadedzināšanas un citām iekārtām, kuras emitē oglekļa dioksīdu, neskarot Direktīvā 96/61/EK noteiktās prasības.
- (22) Šī direktīva ir saderīga ar ANO Vispārējo konvenciju par klimata pārmaiņām un Kioto protokolu. Tā būtu jāpārskata, ņemot vērā attiecīgās izmaiņas un pieredzi tās īstenošanā, kā arī sasniegto progresu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas monitoringa jomā.
- (23) Emisijas kvotu tirdzniecībai jābūt daļai no vispusīga un saskaņota politikas un pasākumu plāna, kas tiek īstenots dalībvalstu un Kopienas līmenī. Neierobežojot Līguma 87. un 88. panta piemērošanu, ja uz kādām darbībām attiecas Kopienas sistēma, dalībvalstis var apsvērt, kādu efektu rada reglamentējoši, fiskāli un citi pasākumi, kas tiecas sasniegt tos pašus mērķus. Pārskatot direktīvu, jāņem vērā, kādā mērā šie mērķi jau ir sasniegti.
- (24) Nodokļu uzlikšana var būt valsts līdzeklis, lai ierobežotu emisiju no iekārtām, kurām uz laiku nepiemēro minēto sistēmu.

⁽¹⁾ OV L 257, 10.10.1996., 26. lpp.

▼B

- (25) Lai būtiski samazinātu emisijas, attiecīgas darbības un pasākumi būtu jāīsteno dalībvalstu un Kopienas līmenī visās Eiropas Savienības ekonomikas nozarēs, ne tikai rūpniecības un enerģētikas nozarē. Komisijai būtu īpaši jāapsver darbības plāni un pasākumi Kopienas līmenī attiecībā uz transporta nozari, lai tā sniegtu būtisku atbalstu Kopienai un dalībvalstīm, kas atbilstoši Kioto protokolam pilda saistības attiecībā uz klimata pārmaiņām.
- (26) Neatkarīgi no dažādajiem tirgus mehānismiem un potenciāliem, Eiropas Savienības stratēģija par klimata pārmaiņu mazināšanu būtu jābalsta uz līdzsvaru starp Kopienas sistēmu un citiem Kopienas iekšzemes un starptautisko darbību tipiem.
- (27) Šī direktīva respektē pamattiesības un ievēro principus, kas jo īpaši ir atzīti Eiropas Savienības Pamattiesību hartā.
- (28) Šīs direktīvas īstenošanai vajadzīgie pasākumi jāpieņem saskaņā ar Padomes Lēmumu 1999/468/EK (1999. gada 28. jūnijs), ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību ⁽¹⁾.
- (29) Tā kā III pielikuma 1., 5. un 7. kritēriju nevar grozīt ar komitoloģijas procedūrām, grozījumus attiecībā uz periodu pēc 2012. gada var izdarīt tikai ar koplēmuma procedūru.
- (30) Tāpēc, ka piedāvātās rīcības mērķus – Kopienas sistēmas ieviešanu – nevar īstenot tikai atsevišķas dalībvalstis un minētās rīcības mēroga, kā arī seku dēļ šos mērķus labāk īstenot Kopienas līmenī, Kopiena var noteikt pasākumus saskaņā ar subsidiaritātes principu, kā izklāstīts Līguma 5. pantā. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva nepārsniedz to, kas vajadzīgs šā mērķa sasniegšanai,

IR PIEŅĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

▼M2

I NODAĻA

VISPĀRĒJI NOTEIKUMI

▼B*1. pants***Priekšmets**

Ar šo direktīvu izveido sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā (turpmāk “Kopienas sistēma”), lai veicinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanos rentablā un ekonomiski efektīvā veidā.

⁽¹⁾ OV L 184, 17.7.1999., 23. lpp.

▼M4

Tāpat šī direktīva paredz, ka vēl vairāk jāsamazina siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, lai sekmētu emisiju samazināšanu tādā mērā, kā no zinātnes viedokļa ir vajadzīgs, lai novērstu bīstamas klimata pārmaiņas.

Šajā direktīvā ir paredzēti arī noteikumi, kuros paredzēts, kā novērtēt un īstenot stingrāku Kopienas mērķi par emisiju samazināšanu virs 20 %, un kurus piemēro pēc tam, kad Kopiena ir apstiprinājusi starptautisku vienošanos par klimata pārmaiņām, kuras īstenošanas rezultātā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazinājums būtu lielāks par 9. pantā noteikto, kā to atspoguļo Eiropadomes 2007. gada marta sanāksmē pieņemtās 30 % saistības.

▼B*2. pants***Darbības joma**

1. Šī direktīva attiecas uz emisijām no I pielikumā minētajām darbībām un II pielikumā minētajām siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm.
2. Šo direktīvu piemēro, neierobežojot prasības, kas izriet no Direktīvas 96/61/EK.

▼M2

3. Šīs direktīvas piemērošanu Gibraltāra lidostai saprot kā tādu, kas neskar Spānijas Karalistes un Apvienotās Karalistes attiecīgās juridiskās nostājas attiecībā uz konfliktu par tās teritorijas suverenitāti, kurā atrodas šī lidosta.

▼B*3. pants***Definīcijas**

Šajā direktīvā izmantotas šādas definīcijas:

- a) "kvota" nozīmē atļauju emitēt vienu tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta noteiktā periodā, un tā ir derīga vienīgi šajā direktīvā izvirzītajiem mērķiem un pārskaitāma citiem saskaņā ar šīs direktīvas noteikumiem;

▼M2

- b) "emisijas" ir siltumnīcas efektu izraisošo gāzu izplūde atmosfērā no kādas iekārtas avotiem vai ar I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām saistītu gāzu izplūde no gaisakuģa, kas veic attiecīgās aviācijas darbības;

▼M4

- c) "siltumnīcas efektu izraisošās gāzes" ir II pielikumā minētās gāzes un citas atmosfēras gāzveida sastāvdaļas – gan dabiskas, gan antropogēnas –, kas absorbē un reemitē infrasarkanā starojumu;

▼B

- d) "siltumnīcas efektu izraisošās gāzes emisiju atļauja" nozīmē atļauju, kas piešķirta saskaņā ar 5 un 6. pantu;
- e) "iekārta" nozīmē stacionāru tehniski vienību, kur veic vienu vai vairākas darbības, kas minētas I pielikumā, un citas tieši saistītas darbības, kurām ir tehniska saistība ar šajā objektā veicamajām darbībām un kuras var ietekmēt emisijas un piesārņojumu;

▼B

- f) “operators” nozīmē jebkuru personu, kas ekspluatē vai kontrolē iekārtu, vai gadījumos, kad to paredz attiecīgās valsts tiesību akti, personu, kurai deleģētas ekonomiskas pilnvaras attiecībā uz iekārtas tehnisku funkcionēšanu;
- g) “persona” ir jebkura fiziska vai juridiska persona;

▼M4

- h) “jauna iekārta” ir:
- iekārta, kura veic vienu vai vairākas I pielikumā minētās darbības un kurai siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļauja pirmo reizi saņemta pēc 2011. gada 30. jūnija,
 - iekārta, kas veic darbību, kura saskaņā ar 24. panta 1. vai 2. punktu Kopienas sistēmā ir iekļauta pirmo reizi, vai
 - iekārta, kas veic vienu vai vairākas I pielikumā minētās darbības vai saskaņā ar 24. panta 1. vai 2. punktu Kopienas sistēmā iekļautu darbību un kas ir būtiski paplašināta pēc 2011. gada 30. jūnija – tikai tiktāl, cik tas attiecas uz šo paplašināšanu;

▼B

- i) “sabiedrība” ir viena vai vairākas personas un – saskaņā ar attiecīgās valsts tiesību aktiem vai praksi – asociācijas, organizācijas vai personu grupas;
- j) “tonna oglekļa dioksīda ekvivalenta” ir viena metriskā tonna oglekļa dioksīda (CO₂) vai jebkuras citas II pielikumā minētās siltumnīcas efektu izraisošās gāzes daudzums ar ekvivalentu globālās sasilšanas potenciālu ;

▼M1

- k) “I pielikuma Puse” ir Puse, kas minēta ANO Vispārējā konvencijā par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) pielikumā un kas ir ratificējusi Kioto Protokolu saskaņā ar Kioto Protokola 1. panta 7. punktu;
- l) “projekta aktivitāte” ir projekta aktivitāte, ko ir apstiprinājusi viena vai vairākas I pielikuma Puses saskaņā ar Kioto Protokola 6. vai 12. pantu un lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar *UNFCCC* vai Kioto Protokolu;
- m) “emisiju samazināšanas vienība” (ESV) ir vienība, ko piešķir saskaņā ar Kioto Protokola 6. pantu un lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar *UNFCCC* vai Kioto Protokolu;
- n) “sertificēta emisiju samazināšana” (SES) ir vienība, ko piešķir saskaņā ar Kioto Protokola 12. pantu un lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar *UNFCCC* vai Kioto Protokolu;

▼M2

- o) “gaisakuģa operators” ir persona, kas ekspluatē gaisakuģi laikā, kad tas veic kādu I pielikumā uzskaitītu aviācijas darbību, vai arī, ja šīs personas identitāte nav zināma vai gaisakuģa īpašnieks to nav uzraudzījis, – gaisakuģa īpašnieks;
- p) “komerciāls gaisa transporta operators” ir operators, kas par maksu sabiedrībai nodrošina regulārus vai neregulārus gaisa transporta pakalpojumus, veicot pasažieru, kravas vai pasta sūtījumu pārvadājumus;

▼ M2

- q) “administrējošā dalībvalsts” ir dalībvalsts, kas atbild par Kopienas sistēmas piemērošanu gaisakuģu operatoram saskaņā ar 18.a pantu;
- r) “par aviācijas emisijām uzskatāmās emisijas” ir emisijas no visiem lidojumiem, kuri ietilpst I pielikumā uzskaitītajās aviācijas darbībās un kuri sākas kādas dalībvalsts teritorijā esošā lidlaukā, kā arī tādi, kas ierodas tādā lidlaukā no kādas trešās valsts;
- s) “aviācijas vēsturiskās emisijas” ir 2004., 2005. un 2006. kalendārā gada vidējais emisiju apjoms, kuras gaisakuģi ir radījuši, veicot I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības;

▼ M4

- t) “sadedzināšana” ir kurināmā oksidēšana neatkarīgi no tā, kā tiek izmantota šajā procesā ražotā siltumenerģija, elektroenerģija vai mehāniskā enerģija, un citas tieši saistītas darbības, tostarp dūmgāzu attīrīšana;
- u) “elektroenerģijas ražošanas iekārta” ir iekārta, kurā 2005. gada janvārī vai pēc tam ražota elektroenerģija pārdošanai trešām personām un kurā no I pielikumā uzskaitītajām darbībām tiek veikta vienīgi “kurināmā sadedzināšana”.

▼ M2**II NODAĻA****AVIĀCIJA***3.a pants***Darbības joma**

Šī nodaļa attiecas uz kvotu sadali un piešķiršanu I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām.

*3.b pants***Aviācijas darbības**

Komisija līdz 2009. gada 2. augustam saskaņā ar 23. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru izstrādā pamatnostādnes, lai sīki interpretētu I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības.

*3.c pants***Kopējais kvotu daudzums aviācijai**

1. Laikposmam no 2012. gada 1. janvāra līdz 2012. gada 31. decembrim kopējais gaisakuģu operatoriem sadalāmo emisiju kvotu daudzums atbilst 97 % aviācijas vēsturisko emisiju.

2. Laikposmam, kas minēts ► **M4** 13. panta 1. punktā ◄, sākot no 2013. gada 1. janvāra un, ja pēc 30. panta 4. punktā minētās pārskatīšanas neizdara nekādus grozījumus, – katrā nākamajā laikposmā kopējais gaisakuģu operatoriem sadalāmo emisiju kvotu daudzums atbilst 95 % aviācijas vēsturisko emisiju, reizinot ar laikposma gadu skaitu.

▼ M2

Šo procentuālo apjomu var pārskatīt, kad veic šīs direktīvas vispārējo pārskatīšanu.

3. Komisija pārskata kopējo gaisakuģu operatoriem sadalāmo emisiju kvotu daudzumu saskaņā ar 30. panta 4. punktu.

4. Komisija līdz 2009. gada 2. augustam pieņem lēmumu par aviācijas vēsturiskajām emisijām, pamatojoties uz labākajiem pieejamiem datiem, tostarp aprēķiniem, kuru pamatā ir esošā informācija par satiksmi. Minēto lēmumu izskata 23. panta 1. punktā minētā komiteja.

3.d pants

Kvotu sadale aviācijai, izmantojot izsoles

1. Šīs direktīvas 3.c panta 1. punktā minētajā laikposmā izsola 15 % kvotu.

2. No 2013. gada 1. janvāra izsola 15 % kvotu. Šo procentuālo apjomu var palielināt, kad veic vispārējo šīs direktīvas pārskatīšanu.

3. Pieņem regulu, kurā ir sīki izstrādāti noteikumi par to, kā dalībvalstis izsola kvotas, kas saskaņā ar šā panta 1. un 2. punktu vai 3.f panta 8. punktu nav jāpiešķir bez maksas. Kvotu skaits, kuru katrā laikposmā izsola katra valsts, ir proporcionāls attiecīgās valsts daļai no kopējā visām dalībvalstīm atskaites gadā pieļautā par aviācijas emisijām uzskatāmo emisiju daudzuma, par ko ziņots saskaņā ar 14. panta 3. punktu un kas pārbaudīts saskaņā ar 15. pantu. Šīs direktīvas 3.c panta 1. punktā minētajam laikposmam atskaites gads ir 2010. gads, un katram turpmākajam 3.c pantā minētajam laikposmam atskaites gads ir kalendārais gads, kas beidzas 24 mēnešus pirms tā laikposma sākuma, uz kuru attiecas izsole.

Minēto regulu, kas ir paredzēta, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

4. Dalībvalstis nosaka kvotu izsolēs iegūto ieņēmumu izmantojumu. Šie ieņēmumi būtu jāizmanto, lai risinātu problēmas, kas saistītas ar klimata pārmaiņām Eiropas Savienībā un trešās valstīs, lai *inter alia* samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas, pielāgotos klimata pārmaiņām ES un trešās valstīs, jo īpaši jaunattīstības valstīs, finansētu pētniecību un izstrādi pārmaiņu mazināšanas un pielāgošanās jomā, tostarp jo īpaši aeronautikas un gaisa transporta jomā, samazinātu emisijas ar zemu emisiju transporta palīdzību un segtu Kopienas sistēmas administratīvos izdevumus. Ieņēmumi no izsolēm jo īpaši būtu jāizmanto arī, lai finansētu iemaksas Pasaules Energoefektivitātes un atjaunojamo energoresursu fondā, un pasākumiem, lai izvairītos no mežu izciršanas.

Dalībvalstis informē Komisiju par atbilstīgi šim punktam veiktajiem pasākumiem.

▼M2

5. Informācija, kas saskaņā ar šo direktīvu sniegta Komisijai, neatbrīvo dalībvalstis no Līguma 88. panta 3. punktā noteiktā paziņošanas pienākuma.

*3.e pants***Kvotu sadale un piešķiršana gaisakuģu operatoriem**

1. Katrā 3.c pantā minētajā laikposmā ikviens gaisakuģa operators var pieteikties uz to kvotu sadali, kuras sadala bez maksas. Pieteikties var, administrējošās dalībvalsts kompetentajai iestādei darot zināmus pārbaudītus datus par I pielikumā uzskaitīto aviācijas darbību tonnkilometriem, kuras attiecīgais gaisakuģa operators veicis pārraudzības gadā. Šajā pantā pārraudzības gads ir kalendārais gads, kas beidzas 24 mēnešus pirms tā laikposma sākuma, uz ko pieteikums attiecas saskaņā ar IV un V pielikumu, vai – saistībā ar 3.c panta 1. punktā minēto laikposmu – 2010. gads. Pieteikumu iesniedz vismaz 21 mēnesi pirms tā laikposma sākuma, uz ko tas attiecas, vai – saistībā ar 3.c panta 1. punktā minēto laikposmu – līdz 2011. gada 31. martam.

2. Vismaz 18 mēnešus pirms tā laikposma sākuma, uz ko attiecas pieteikums, vai – saistībā ar 3.c panta 1. punktā minēto laikposmu – līdz 2011. gada 30. jūnijam dalībvalstis Komisijai iesniedz saskaņā ar 1. punktu saņemtos pieteikumus.

3. Vismaz 15 mēnešus pirms katra 3.c panta 2. punktā minētā laikposma sākuma vai – saistībā ar 3.c panta 1. punktā minēto laikposmu – līdz 2011. gada 30. septembrim Komisija aprēķina un pieņem lēmumu, kurā nosaka:

- a) kopējo kvotu daudzumu, kas attiecīgā laikposmā ir sadalāms saskaņā ar 3.c pantu;
- b) to kvotu skaitu, kas saskaņā ar 3.d pantu jāizsola attiecīgā laikposmā;
- c) to kvotu skaitu, kas attiecīgā laikposmā saskaņā ar 3.f panta 1. punktu ir īpašajā rezervē gaisakuģu operatoriem;
- d) to kvotu skaitu, kas attiecīgā laikposmā ir sadalāms bez maksas, no kopējā kvotu daudzuma, par ko pieņemts lēmums saskaņā ar a) apakšpunktu, atņemot b) un c) apakšpunktā minēto kvotu skaitu; un
- e) līmeņatzīmi, kas jāizmanto, sadalot bezmaksas kvotas tādiem gaisakuģu operatoriem, kas iesnieguši Komisijai pieteikumus saskaņā ar 2. punktu.

Šā punkta e) apakšpunktā minēto līmeņatzīmi, kas izteikta kā kvotas uz tonnkilometru, aprēķina, d) apakšpunktā minēto kvotu skaitu dalot ar to tonnkilometru summu, kura ir iekļauta pieteikumos, kas iesniegti Komisijai saskaņā ar 2. punktu.

▼ **M2**

4. Trijos mēnešos no dienas, kad Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 3. punktu, katra administrējošā dalībvalsts aprēķina un publicē:

- a) sadalīto kvotu kopskaitu par attiecīgo laikposmu katram gaisakuģa operatoram, kas saskaņā ar 2. punktu iesniedzis pieteikumu Komisijai – ko aprēķina, pieteikumā minēto tonnkilometru skaitu reizinot ar līmeņatzīmi, kas minēta 3. punkta e) apakšpunktā; un
- b) katram gaisakuģa operatoram sadalīto kvotu skaitu par katru gadu – ko nosaka, viņam attiecīgā laikposmā sadalīto kvotu kopskaitu, kas aprēķināts saskaņā ar a) apakšpunktu, dalot ar gadu skaitu laikā, kad gaisakuģa operators ir veicis I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības.

5. Līdz 2012. gada 28. februārim un līdz katra nākamā gada 28. februārim administrējošās dalībvalsts kompetentā iestāde katram gaisakuģa operatoram piešķir kvotu skaitu, kas viņam attiecīgā gadā ir sadalītas saskaņā ar šo pantu vai 3.f pantu.

*3.f pants***Īpaša rezerve dažiem gaisakuģu operatoriem**

1. Katrā no 3.c panta 2. punktā minētajiem laikposmiem 3 % no sadalāmo kvotu kopējā daudzuma atliek īpašā rezervē gaisakuģu operatoriem:

- a) kuri sāk veikt I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības pēc pārraudzības gada, par ko ir iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar 3.e panta 1. punktu attiecībā uz 3.c panta 2. punktā minēto laikposmu; vai
- b) kuru tonnkilometru dati gadā palielinās vidēji vairāk nekā par 18 % laikposmā no pārraudzības gada, par ko ir iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar 3.e panta 1. punktu attiecībā uz 3.c panta 2. punktā minēto laikposmu, līdz šā laikposma otram kalendārajam gadam;

un kuru darbības saskaņā ar a) apakšpunktu vai papildu darbības saskaņā ar b) apakšpunktu pilnīgi vai daļēji neturpina cita gaisakuģa operatora iepriekš veiktas aviācijas darbības.

2. Gaisakuģa operators, kas atbilst 1. punkta prasībām, var pieteikties uz bezmaksas kvotu sadali no īpašās rezerves, iesniedzot pieteikumu administrējošās dalībvalsts kompetentajai iestādei. Pieteikumu iesniedz līdz 3.c panta 2. punktā paredzētā laikposma trešā gada 30. jūnijam, uz ko tas attiecas.

Gaisakuģa operatoram saskaņā ar 1. punkta b) apakšpunktu nedrīkst piešķirt vairāk par 1 000 000 kvotām.

▼ **M2**

3. Pieteikumā saskaņā ar 2. punktu:
 - a) atbilstīgi IV un V pielikumam iekļauj pārbaudītus datus par I pielikumā uzskaitīto aviācijas darbību tonnkilometriem, kuras gaisakuģa operators veic 3.c panta 2. punktā minētā laikposma otrajā kalendārajā gadā, uz ko attiecas pieteikums;
 - b) sniedz pierādījumus, ka saskaņā ar 1. punktu ir ievēroti atbilstības kritēriji; un
 - c) gadījumā, ja uz gaisakuģa operatoru attiecas 1. punkta b) apakšpunkts, norāda:
 - i) procentuālo pieaugumu tonnkilometru izteiksmē, kurus ir veicis attiecīgais gaisakuģa operators no pārraudzības gada, par ko iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar 3.e panta 1. punktu attiecībā uz 3.c panta 2. punktā minēto laikposmu, līdz šā laikposma otram kalendārajam gadam;
 - ii) absolūto pieaugumu tonnkilometru izteiksmē, kurus ir veicis attiecīgais gaisakuģa operators no pārraudzības gada, par ko iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar 3.e panta 1. punktu attiecībā uz 3.c panta 2. punktā minēto laikposmu, līdz šā laikposma otram kalendārajam gadam; un
 - iii) absolūto pieaugumu tonnkilometru izteiksmē, kurus ir veicis attiecīgais gaisakuģa operators no pārraudzības gada, par ko iesniegti tonnkilometru dati saskaņā ar 3.e panta 1. punktu attiecībā uz 3.c panta 2. punktā minēto laikposmu, līdz šā laikposma otram kalendārajam gadam, – par kādu ir pārsniegts 1. punkta b) apakšpunktā norādītais procentuālais apjoms.
 4. Ne vēlāk kā sešus mēnešus pēc pieteikuma iesniegšanas termiņa beigām saskaņā ar 2. punktu dalībvalstis iesniedz Komisijai saskaņā ar minēto punktu saņemtos pieteikumus.
 5. Ne vēlāk kā 12 mēnešus pēc pieteikuma iesniegšanas termiņa saskaņā ar 2. punktu Komisija pieņem lēmumu par līmeņatzīmi, kas jāizmanto, lai sadalītu bezmaksas kvotas tiem gaisakuģu operatoriem, kuru pieteikumi ir iesniegti Komisijai saskaņā ar 4. punktu.
- Ievērojot 6. punktu, līmeņatzīmi aprēķina, īpašajā rezervē esošo kvotu skaitu dalot ar šādu divu skaitļu summu:
- a) tie tonnkilometru dati par 1. punkta a) apakšpunktā minētajiem gaisakuģu operatoriem, kuri iekļauti pieteikumos, kas iesniegti Komisijai saskaņā ar 3. punkta a) apakšpunktu un 4. punktu; un
 - b) absolūtais pieaugums tonnkilometru izteiksmē, kas ir lielāks par 1. punkta b) apakšpunktā minēto procentuālo apjomu gaisakuģu operatoriem, uz kuriem attiecas 1. punkta b) apakšpunkts, un kas ir minēti pieteikumos, kuri iesniegti Komisijai saskaņā ar 3. punkta c) apakšpunkta iii) punktu un 4. punktu.
6. Šā panta 5. punktā minētā līmeņatzīme neļauj gadā sadalīt tādu kvotu daudzumu par tonnkilometru, kurš pārsniedz kvotu daudzumu, ko gaisakuģu operatoriem gadā sadala par tonnkilometru saskaņā ar 3.e panta 4. punktu.

▼ **M2**

7. Trīs mēnešos no dienas, kad Komisija ir pieņēmusi lēmumu saskaņā ar 5. punktu, katra administrējošā dalībvalsts aprēķina un publicē:

a) no īpašās rezerves sadalītās kvotas katram gaisakuģa operatoram, kas saskaņā ar 4. punktu iesniedzis pieteikumu Komisijai. Šo sadalījumu aprēķina, 5. punktā minēto līmeņatzīmi reizinot šādi:

i) ja uz gaisakuģa operatoru attiecas 1. punkta a) apakšpunkts, reizina ar Komisijai saskaņā ar 3. punkta a) apakšpunktu un 4. punktu iesniegtajā pieteikumā uzrādīto tonnkilometru skaitu;

ii) ja uz gaisakuģa operatoru attiecas 1. punkta b) apakšpunkts, reizina ar absolūto pieaugumu tonnkilometru izteiksmē, kas ir lielāks par 1. punkta b) apakšpunktā minēto procentuālo apjomu un kas ir minēts pieteikumā, kurš iesniegts Komisijai saskaņā ar 3. punkta c) apakšpunkta iii) punktu un 4. punktu; un

b) katra gada kvotu sadali katram gaisakuģa operatoram, ko nosaka, viņam saskaņā ar a) apakšpunktu sadalītās kvotas dalot ar 3.c panta 2. punktā minēto visu to kalendāro gadu skaitu laikposmā, uz ko attiecas kvotu sadale.

8. Dalībvalstis izsola visas nesadalītās īpašās rezerves kvotas.

9. Komisija var ieviest sīki izstrādātus noteikumus par īpašās rezerves izmantošanu saskaņā ar šo pantu, tostarp izvērtējumu par to atbilstības kritēriju ievērošanu, kuri paredzēti saskaņā ar 1. punktu. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

*3.g pants***Pārraudzības un ziņošanas plāni**

Administrējošā dalībvalsts nodrošina, ka visi gaisakuģu operatori iesniedz attiecīgās dalībvalsts kompetentajai iestādei pārraudzības plānu, kurā izklāstīti pasākumi, lai pārraudzītu un ziņotu par emisijām un tonnkilometru datiem saskaņā ar 3.e pantu tā piemērošanas nolūkos, kā arī to, ka kompetentā iestāde tādus plānus apstiprina saskaņā ar ►**M4** 14. pantā minēto regulu ◀.

III NODAĻA

STACIONĀRAS IEKĀRTAS*3.h pants***Darbības joma**

Šo nodaļu piemēro siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju atļaujām, kā arī kvotu sadalei un piešķiršanai par I pielikumā uzskaitītajām darbībām, kas nav aviācijas darbības.

▼ **M4***4. pants***Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļaujas**

Dalībvalstis nodrošina, ka no 2005. gada 1. janvāra neviena iekārta neveic I pielikumā minētās darbības, kuru rezultātā rodas attiecīgā emisija, ja vien operatoram nav saskaņā ar 5. un 6. pantu kompetentas iestādes izsniegtas atļaujas vai arī iekārta ir izslēgta no Kopienas sistēmas saskaņā ar 27. pantu. Šo noteikumu attiecinā uz iekārtām, kas iekļautas saskaņā ar 24. pantu.

▼ **B***5. pants***Pieteikums siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļaujas saņemšanai**

Pieteikumā siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļaujas saņemšanai no kompetentās iestādes ir jāiekļauj šādi apraksti:

- a) iekārta un tās darbība, norādot izmantoto tehnoloģiju;
- b) izejmateriāli un palīgmateriāli, kuru izmantošana var radīt I pielikumā minēto gāzu emisiju;
- c) I pielikumā minēto gāzu emisijas avoti no iekārtas; un

▼ **M4**

- d) plānotie pasākumi, lai veiktu emisijas monitoringu un ziņotu par to saskaņā ar 14. pantā minēto regulu.

▼ **B**

Pieteikumā ir jāiekļauj arī netehnisks pirmajā daļā minēto ziņu apkopojums.

*6. pants***Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļauju nosacījumi un saturs**

1. Kompetentā iestāde piešķir siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļauju, kas dod pilnvaru emitēt siltumnīcas efektu izraisošās gāzes no visas iekārtas vai tās daļas, ja minētā iestāde ir pārliecināta, ka operators spēj veikt emisijas monitoringu un par to ziņot.

Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļaujas var attiekties uz vienu vai vairākām iekārtām tajā pašā objektā, kuras darbina viens un tas pats operators.

▼ **M4**

Kompetentā iestāde vismaz reizi piecos gados pārskata siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļauju un vajadzības gadījumā tajā izdara grozījumus.

▼ **B**

2. Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļaujās ir šāda informācija:

- a) operatora vārds vai nosaukums un adrese;
- b) iekārtas darbības un emisiju apraksts;

▼ **M4**

- c) monitoringa plāns, kas atbilst prasībām saskaņā ar 14. pantā minēto regulu. Dalībvalstis var atļaut operatoriem atjaunot monitoringa plānus, negrozot atļauju. Operatori jebkuru atjaunoto monitoringa plānu iesniedz apstiprināšanai kompetentajā iestādē;

▼ **B**

- d) prasības attiecībā uz ziņošanu; un

▼ **M2**

- e) saistības četros mēnešos pēc gada beigām nodot kvotas, kas nav saskaņā ar II nodaļu piešķirtās kvotas un kas ir līdzvērtīgas iekārtas kopējai emisijai attiecīgā kalendārā gada laikā, kuras pārbaudītas saskaņā ar 15. pantu.

▼ **M4***7. pants***Pārmaiņas attiecībā uz iekārtām**

Operators informē kompetento iestādi par visām plānotajām pārmaiņām attiecībā uz iekārtas būvību, darbību, paplašināšanu vai būtisku jaudas samazināšanu, sakarā ar ko var būt vajadzība atjaunināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļauju. Attiecīgā gadījumā kompetentā iestāde atjaunina atļauju. Ja mainās iekārtas operatora identitāte, kompetentā iestāde atjaunina atļauju, iekļaujot tajā jaunā operatora vārdu vai nosaukumu un adresi.

▼ **B***8. pants***Saskaņošana ar Direktīvu 96/61/EK**

Dalībvalstis nepieciešamības gadījumā rīkojas, lai nodrošinātu to, ka siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļauju piešķiršanas nosacījumi un procedūra tiek saskaņota ar Direktīvā 96/61/EK paredzētās atļaujas piešķiršanas nosacījumiem un procedūru, ja ar iekārtu veic minētās direktīvas I pielikumā iekļautās darbības. Šīs Direktīvas 5., 6. un 7. panta prasības var iekļaut Direktīvas 96/61/EK procedūrās.

▼ **M4***9. pants***Kopienas kvotu kopapjoms**

Ik gadus piešķirto Kopienas kvotu kopapjoms, sākot ar 2013. gadu, lineāri samazinās, par aprēķina atskaites punktu ņemot 2008.–2012. gada perioda vidu. Apjomu samazina, piemērojot lineāru koeficientu 1,74 %, salīdzinot ar to gada vidējo kvotu kopapjomu, kuras dalībvalstis piešķirušas saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam. ► **A1** Horvātijas pievienošanās rezultātā Kopienas kvotu kopapjomu palielina tikai par kvotu apjomu, ko Horvātija izsola saskaņā ar 10. panta 1. punktu. ◀

Līdz 2010. gada 30. jūnijam Komisija publisko visas Kopienas kvotu kopapjomu 2013. gadam, pamatojoties uz to kvotu apjomu, kuras dalībvalstis piešķirušas vai kuras tām jāpiešķir saskaņā ar Komisijas lēmumiem par emisiju kvotu valsts sadales plāniem laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam.

▼ **M4**

Komisija pārskata lineāro faktoru un, ja vajadzīgs, sākot ar 2020. gadu, iesniedz priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei, lai pieņemtu lēmumu līdz 2025. gadam.

*9.a pants***Kopienas kvotu apjoma korekcija**

1. Kas attiecas uz iekārtām, kuras laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam saskaņā ar 24. panta 1. punktu bija iekļautas Kopienas sistēmā, no 2013. gada 1. janvāra tām piešķiramo kvotu apjomu koriģē tā, lai tas atspoguļotu to vidējo apjomu gadā, kurš šīm iekārtām bija piešķirts periodā, kad notika šo iekārtu iekļaušana Kopienas sistēmā, un kurš turklāt koriģēts ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

2. Kas attiecas uz iekārtām, kuras veic I pielikumā minētās darbības un kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada, dalībvalstis nodrošina, ka šādu iekārtu operatori attiecīgajai kompetentajai iestādei iesniedz pienācīgi pamatotus un neatkarīgi pārbaudītus datus par emisijām, lai šīs iekārtas varētu ņemt vērā, koriģējot Kopienai piešķiramo kvotu apjomu.

Visus šādus datus līdz 2010. gada 30. aprīlim iesniedz attiecīgajai kompetentajai iestādei saskaņā ar noteikumiem, kas pieņemti atbilstīgi 14. panta 1. punktam.

Ja iesniegtie dati ir pienācīgi pamatoti, kompetentā iestāde par to paziņo Komisijai līdz 2010. gada 30. jūnijam un piešķiramo kvotu apjomu, kas koriģēts ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu, attiecīgi koriģē. Ja iekārtas emitē nevis CO₂, bet citas siltumnīcas efektu izraisošās gāzes, kompetentā iestāde var paziņot zemāku emisiju apjomu, ņemot vērā šo iekārtu emisiju samazināšanas potenciālu.

3. Komisija līdz 2010. gada 30. septembrim publicē 1. un 2. punktā minētos koriģētos apjomus.

4. Attiecībā uz iekārtām, kas izslēgtas no Kopienas sistēmas saskaņā ar 27. pantu, Kopienas kvotu kopapjoms, kas tiks piešķirts no 2013. gada 1. janvāra, ir jākoriģē, to samazinot tā, lai atspoguļotu šo iekārtu pārbaudīto emisiju gada vidējo apjomu laikposmā no 2008. gada līdz 2010. gadam, kas koriģēts ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

*10. pants***Kvotu izsole**

1. Sākot ar 2013. gadu, dalībvalstis izsola visas kvotas, kas nav piešķirtas bez maksas saskaņā ar 10.a un 10.c pantu. Līdz 2010. gada 31. decembrim Komisija nosaka un publicē aplēses par izsolāmo kvotu apjomu.

▼M4

2. Kopējo kvotu apjomu, ko izsolīs katra dalībvalsts, veido šādi komponenti:

- a) 88 % no kopējā izsolāmā kvotu apjoma sadala starp dalībvalstīm tādās daļās, kas ir vienādas ar attiecīgās dalībvalsts pārbaudīto emisiju daļu vidējo rādītāju Kopienas sistēmā 2005. gadā vai vidējo rādītāju laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam (atkarībā no tā, kura no vērtībām ir lielāka);
- b) 10 % no kopējā izsolāmā kvotu apjoma sadala starp dažām dalībvalstīm Kopienas solidaritātes un izaugsmes labad, tādējādi kvotu apjomu, ko šīs dalībvalstis izsola saskaņā ar a) apakšpunktu, palielinot par II.a pielikumā norādīto procentuālo daudzumu; un
- c) 2 % no izsolāmā kvotu daudzuma sadala starp tām dalībvalstīm, kuru siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas 2005. gadā bija vismaz par 20 % mazākas par emisijām bāzes gadā, ko šīm valstīm nosaka Kioto protokols. Šo procentu sadalījums starp attiecīgajām dalībvalstīm ir noteikts II.b pielikumā.

Attiecībā uz dalībvalstīm, kuras Kopienas sistēmā 2005. gadā nepiedalījās, a) apakšpunktā paredzēto daļu aprēķina, izmantojot šo valstu pārbaudītās emisijas Kopienas sistēmā 2007. gadā.

Ja vajadzīgs, b) un c) apakšpunktā minēto procentuālo apjomu proporcionāli pielāgo, lai nodrošinātu, ka pārdalītais daudzums ir attiecīgi 10 % un 2 %.

3. Dalībvalstis nosaka kvotu izsolēs iegūto ieņēmumu izmantojumu. Vismaz 50 % no ieņēmumiem, kas gūti, izsolot 2. punktā minētās kvotas, tostarp visiem ieņēmumiem no izsolēm, kuras minētas 2. punkta b) un c) apakšpunktā, vai no šo ieņēmumu finansiālās vērtības ekvivalenta izmanto vienam vai vairākiem šādiem mērķiem:

- a) siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšana, tostarp iemaksas Pasaules energoefektivitātes un atjaunojamās enerģijas fondā un Pielāgošanas fondā, kura darbību aizsāka Poznaņas Konferencē par klimata pārmaiņām (*COP 14* un *COP/MOP 4*), pielāgošanās klimata pārmaiņu ietekmei, finansējums pētniecībai un attīstībai, kā arī demonstrācijas projektiem, lai samazinātu emisijas un pielāgotos klimata pārmaiņām, tostarp līdzdalība Eiropas Energo tehnoloģiju stratēģiskā plāna un Eiropas Tehnoloģiju platformu iniciatīvās;
- b) atjaunojamās enerģijas attīstība, lai izpildītu Kopienas saistības līdz 2020. gadam panākt, ka 20 % no izmantotās enerģijas ir atjaunojamā enerģija, kā arī citu tādu tehnoloģiju attīstība, kuras veicina pāreju uz drošu un ilgtspējīgu ekonomiku ar zemu oglekļa dioksīda emisiju līmeni, un palīdzēt izpildīt Kopienas apņemšanos līdz 2020. gadam palielināt energoefektivitāti par 20 %;
- c) pasākumi atmežošanas novēršanai, kā arī apmežošanas un mežu atjaunošanas palielināšanai jaunattīstības valstīs, kuras ratificējušas starptautisko vienošanos par klimata pārmaiņām, tehnoloģiju nodošanai un veicinoši pasākumi, lai pielāgotos klimata pārmaiņu nelabvēlīgajai ietekmei šajās valstīs;

▼ **M4**

- d) piesaiste Kopienas mežsaimniecībā;
- e) CO₂ uztveršana un ģeoloģiskā uzglabāšana videi drošā veidā, īpaši no cietā fosilā kurināmā spēkstacijām, kā arī daudzām rūpniecības nozarēm un apakšnozarēm, tostarp trešās valstīs;
- f) veicinoši pasākumi, lai pārietu uz zemas emisijas un sabiedriskiem transportlīdzekļiem;
- g) energoefektivitātes un tīro tehnoloģiju pētniecības un attīstības finansēšana nozarēs, uz kurām attiecas šī direktīva;
- h) pasākumi, kuru mērķis ir palielināt mājokļu energoefektivitāti un siltumizolāciju vai sniegt finansiālu atbalstu, lai risinātu sociālas grūtības māsaimniecībās ar maziem un vidējiem ienākumiem;
- i) Kopienas sistēmas pārvaldības administratīvo izdevumu segšana.

Uzskata, ka dalībvalstis ir izpildījušas šo punktu, ja tām ir un tās īsteno tādu fiskālo vai finansiālo atbalstu reglamentējošu politiku, tostarp jo īpaši jaunattīstības valstīs, vai tādu iekšējo politiku par finansiālā atbalsta sniegšanu, kura izstrādāta pirmajā daļā minēto mērķu sasniegšanai un kuras vērtība ir vismaz 50 % no ieņēmumiem, kas gūti, izsolot 2. punktā minētās kvotas, tostarp no visiem ieņēmumiem, kuri gūti 2. punkta b) un c) apakšpunktā minētajās izsolēs.

Ziņojumos, ko dalībvalstis iesniedz Komisijai saskaņā ar Lēmumu Nr. 280/2004/EK, ietver informāciju par ieņēmumu izmantošanu un pasākumiem, kuri veikti atbilstīgi šim punktam.

4. Komisija līdz 2010. gada 30. jūnijam pieņem regulu par izsoles laika grafiku, administrēšanu un citiem aspektiem, lai nodrošinātu, ka izsoles norit atklāti, pārredzami, saskaņoti un bez diskriminācijas. Tādēļ procesam ir jābūt paredzamam, jo īpaši attiecībā uz izsoļu laika grafiku un secību, kā arī prognozētajiem pieejamo kvotu apjomiem. ► **M5** Ja novērtējums liecina, ka atsevišķās rūpniecības nozarēs nav gaidāma būtiska ietekme uz nozarēm vai apakšnozarēm, kurās ir ievērojams oglekļa emisiju pārvirzes risks, Komisija ārkārtas apstākļos var koriģēt 13. panta 1. punktā minētā perioda grafiku, sākot no 2013. gada 1. janvāra, lai nodrošinātu pareizu tirgus darbību. Komisija veic ne vairāk kā vienu šādu korekciju uz maksimālo skaitu - 900 miljoniem kvotu. ◀

Izsoles rīko tā, lai:

- a) operatoriem (jo īpaši visiem mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, kas iesaistījušies Kopienas sistēmā) nodrošinātu pilnīgu, godīgu un taisnīgu pieeju;
- b) visiem dalībniekiem vienlaicīgi būtu pieejama viena un tā pati informācija, kā arī dalībnieki neradītu šķēršļus izsoles norisei;

▼ **M4**

c) izsoļu organizēšana un piedalīšanās tajās būtu izmaksu ziņā lietderīga un nerastos pārmērīgi administratīvie izdevumi; un

d) tiek nodrošināta mazo emitentu pieeja kvotām.

Šo pasākumu, kas paredzēts, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Dalībvalstis iesniedz ziņojumus par katras izsoles noteikumu pareizu īstenošanu, jo īpaši attiecībā uz godīgu un atklātu pieeju, pārredzamību, cenu veidošanu, kā arī tehniskajiem un ekspluatācijas aspektiem. Šie ziņojumi ir jāiesniedz mēneša laikā pēc izsoles norises un jāpublisko Komisijas interneta vietnē.

5. Komisija uzrauga Eiropas oglekļa tirgus darbību. Katru gadu tā iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei par oglekļa tirgus darbību, tostarp par izsoļu īstenošanu, likviditāti un izolītajiem kvotu apjomiem. Ja nepieciešams, dalībvalstis nodrošina, ka visa attiecīgā informācija Komisijai tiek iesniegta vismaz divus mēnešus pirms ziņojuma pieņemšanas Komisijā.

10.a pants

Kopienas mēroga pagaidu noteikumi, lai saskaņotu bezmaksas kvotu piešķiršanu

1. Komisija līdz 2010. gada 31. decembrim pieņem Kopienas mērogā pilnībā saskaņotus īstenošanas noteikumus šā panta 4., 5., 7. un 12. punktā minēto kvotu saskaņotai sadalei, tostarp visus noteikumus, kas vajadzīgi, lai saskaņoti piemērotu 19. punktu.

Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, papildinot to, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Pirmajā daļā minētajos noteikumos pēc iespējas paredz Kopienas mēroga *ex ante* līmeņatzīmes, lai panāktu, ka kvotu sadale rosina samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un izmantot energoefektīvas tehnoloģijas, uzmanību pievēršot vislietderīgākajiem paņēmieniem, aizstājējiem, alternatīviem ražošanas procesiem, augstas efektivitātes koģenerācijai, energoefektīvai dūmgāzu izmantošanai, biomasas izmantošanai un CO₂ uztveršanai, transportēšanai un uzglabāšanai, ja šādas iekārtas ir pieejamas; kvotu sadale nerada stimulu palielināt emisijas. Bezmaksas kvotas nesadala saistībā ar jēlkādu elektroenerģijas ražošanu, izņemot gadījumus, uz kuriem attiecas 10.c pants, un izņemot elektroenerģiju, kas ražota, izmantojot dūmgāzes.

Katrai nozarei un apakšnozarei līmeņatzīmes parasti aprēķina attiecībā uz galaproduktu, nevis izejmateriāliem, lai tādējādi attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē visā ražošanas procesā iespējami vairāk samazinātu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un palielinātu energoefektīvus ietaupījumus.

▼M4

Nosakot principus *ex-ante* līmeņatzīmes izstrādei atsevišķās nozarēs un apakšnozarēs, Komisija apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, tostarp attiecīgajām nozarēm un apakšnozarēm.

Pēc tam, kad Kopiena ir apstiprinājusi starptautisku vienošanos par klimata pārmaiņām, kurā paredzēti obligāti siltumnīcas efektu izraisīto gāzu samazinājumi, kas līdzvērtīgi Kopienā noteiktajiem samazinājumiem, Komisija minētos noteikumus pārskata, lai nodrošinātu, ka bezmaksas kvotas piešķir tikai tādā gadījumā, ja tam ir pienācīgs pamatojums, ņemot vērā vienošanās nosacījumus.

2. Nosakot principus *ex ante* līmeņatzīmes izstrādei atsevišķās nozarēs un apakšnozarēs, par sākuma punktu pieņem nozares vai apakšnozares 10 % efektīvāko iekārtu darbības vidējo rādītāju Kopienā 2007. un 2008. gadā. Komisija apspriežas ar attiecīgajām ieinteresētajām pusēm, tostarp attiecīgajām nozarēm un apakšnozarēm.

Regulās, kas pieņemtas saskaņā ar 14. un 15. pantu, paredz saskaņotus monitoringa, ziņošanas un pārbaudes noteikumus ar ražošanu saistītām siltumnīcas efektu izraisītajām gāzu emisijām, lai noteiktu *ex-ante* līmeņatzīmes.

3. Ievērojot 4. un 8. punktu un neatkarīgi no 10.c panta noteikumiem, bezmaksas kvotas nesadala elektroenerģijas ražošanas iekārtām, CO₂ uztveršanas iekārtām, CO₂ transportēšanas cauruļvadiem vai CO₂ uzglabāšanas vietām.

4. Bezmaksas kvotas sadala centralizētai siltumapgādei, kā arī augstas efektivitātes koģenerācijai (kā definēts Direktīvā 2004/8/EK), ja ir ekonomiski pamatots pieprasījums pēc siltuma ražošanas vai dzesēšanas. Pēc 2013. gada katru gadu šīm iekārtām par siltuma ražošanu piešķirto kvotu kopapjomu koriģē ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

5. Maksimālais ikgadējais kvotu apjoms, ko izmanto, aprēķinot sadalāmās kvotas iekārtām, kuras nav iekļautas 3. punktā un kuras nav jaunas iekārtas, nedrīkst būt lielāka par summu, ko veido:

- a) saskaņā ar 9. pantu noteiktais Kopienas ikgadējais kopapjoms, kas reizināts ar 3. punktā neiekļauto iekārtu emisiju daļu no pārbaudīto emisiju vidējā kopapjoma laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam iekārtām, uz kurām Kopienas sistēma attiecas laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam;
- b) pārbaudīto emisiju vidējais ikgadējais kopapjoms laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam iekārtām, kuras Kopienas sistēmā iekļautas tikai no 2013. gada un uz kurām neattiecas 3. punkts, kas koriģēts ar 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

Vajadzības gadījumā izmanto vienotu starpnozaru korekcijas koeficientu.

6. To nozaru vai apakšnozaru interesēs, par kurām konstatēts, ka tajās pastāv ievērojams oglekļa emisiju pārvirzes risks, ko izraisa ar siltumnīcas efekta gāzu emisijām saistītās izmaksas, kas atsaucas uz elektroenerģijas cenām, dalībvalstis var arī paredzēt finansiālus pasākumus, lai kompensētu šīs izmaksas un tad, ja šādi finanšu pasākumi atbilst noteikumiem par valsts atbalstu, kas ir spēkā un kas vēl jāpieņem šajā jomā.

▼M4

Šo pasākumu pamatā ir *ex-ante* līmeņatzīmes par netiešajām CO₂ emisijām uz produkcijas vienību. Šīs *ex-ante* līmeņatzīmes attiecīgajai nozarei vai apakšnozarei aprēķina kā rezultātu, ko dod patērētās elektroenerģijas daudzums uz ražošanas vienību atbilstīgi visefektīvākajai pieejamajai tehnoloģijai un CO₂ emisijas attiecīgajā Eiropas elektroenerģijas ražošanas struktūrā.

7. Laikposmā no 2013. gada līdz 2020. gadam 5 % no Kopienas kvotu kopapjoma, kas noteikts saskaņā ar 9. un 9.a pantu, rezervē jaunām iekārtām; šis ir maksimālais apjoms, ko var sadalīt jaunām iekārtām saskaņā ar noteikumiem, kuri pieņemti atbilstīgi šā panta 1. punktam. Kopienas rezervei paredzētās kvotas, kas nav sadalītas ne jaunām iekārtām, ne izlietotas laikposmā no 2013. gada līdz 2020. gadam saskaņā ar šā panta 8., 9 vai 10. punktu, dalībvalstis izsola, ņemot vērā, kādu labumu no šīs rezerves ir guvušas dalībvalstu iekārtas, saskaņā ar 10. panta 2. punktu un – attiecībā uz sīki izstrādātu kārtību un laika grafiku – saskaņā ar 10. panta 4. punktu, kā arī attiecīgajiem īstenošanas noteikumiem.

Kvotu sadali koriģē, piemērojot 9. pantā minēto lineāro koeficientu.

Bezmaksas kvotas nesadala saistībā ar jebkādu elektroenerģijas ražošanu jaunās iekārtās.

Komisija līdz 2010. gada 31. decembrim pieņem saskaņotus noteikumus par definīcijas “jauna iekārta” piemērošanu, jo īpaši saistībā ar “būtiskas palielināšanas” definīciju.

Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

8. Līdz 2015. gada 31. decembrim ir pieejami 300 miljoni kvotu, kas paredzētas jauno iekārtu rezervei, lai palīdzētu atbalstīt celtniecību un darbību komerciāliem demonstrācijas projektiem, kuru skaits nepārsniedz 12 un kuru mērķis ir CO₂ uztveršana un ģeoloģiska uzglabāšana (CCS) videi drošā veidā, kā arī inovatīvu atjaunojamās enerģijas tehnoloģiju demonstrācijas projektiem Savienības teritorijā.

Kvotas dara pieejamas, lai atbalstītu demonstrācijas projektus, kuri ģeogrāfiski līdzsvaroti paredz attīstīt dažādas CO₂ uztveršanas un uzglabāšanas, kā arī inovatīvas atjaunojamās enerģijas tehnoloģijas, kas vēl nav ekonomiski izdevīgas. Šo kvotu piešķiršana ir atkarīga no CO₂ emisiju kontrolētas novēršanas.

Projektus izvēlas, pamatojoties uz objektīviem un pārredzamiem kritērijiem, kuros iekļautas prasības dalīties zināšanās. Šos kritērijus un pasākumus pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru un publisko.

▼M4

Kvotas tiek rezervētas projektiem, kas atbilst trešajā daļā minētajiem kritērijiem. Atbalstu šiem projektiem sniedz dalībvalstis, un tas papildina būtisku iekārtas operatora līdzfinansējumu. Projektus var līdzfinansēt arī attiecīgā dalībvalsts, kā arī tiek izmantoti citi instrumenti. Nevienam projektam atbalsts, ko piešķir, izmantojot šajā punktā paredzēto mehānismu, nepārsniedz 15 % no kopējā šim nolūkam paredzēto kvotu apjoma. Šīs kvotas ņem vērā atbilstoši 7. punktam.

9. Ja Kopienas sistēmā pārbaudītais kopējais emisiju daudzums Lietuvai laikposmā no 2013. gada līdz 2015. gadam pārsniedz summu, kuru veido Lietuvas iekārtām piešķirtās bezmaksas kvotas, kas paredzētas elektroenerģijas ražošanas emisijām šajā periodā, un trīs astotdaļas no kvotām, ko Lietuva var izsolīt laikposmā no 2013. gada līdz 2020. gadam, Lietuva, kas saskaņā ar 1. punktu 2003. gada Pievienošanās aktam pievienotajā 4. protokolā par Ignalinas kodolelektrostaciju Lietuvā ir apņēmusies slēgt Ignalinas atomelektrostacijas 2. vienību vēlākais līdz 2009. gada 31. decembrim, var pieprasīt kvotas no jauno iekārtu rezerves, ko tā drīkst izsolīt atbilstīgi 10. panta 4. punktā minētajai regulai. Maksimālais šādu kvotu skaits ir līdzvērtīgs pārsniegtajām emisijām šajā periodā, ja emisiju pārsniegšana ir saistīta ar palielinātu emisiju daudzumu, kas radušās elektroenerģijas ražošanā, no kurām atņem jebkādu daudzumu, par kādu kvotu sadale šajā dalībvalstī laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam pārsniedz pārbaudīto emisiju daudzumu Lietuvai Kopienas sistēmā šajā periodā. Jebkādas šādas kvotas ņem vērā atbilstoši 7. punktam.

10. Jebkura dalībvalsts, kuras elektroenerģijas tīkls ir saslēgts ar Lietuvu un kura 2007. gadā vairāk nekā 15 % savā teritorijā patērētās elektroenerģijas importēja no Lietuvas, palielinoties emisijām sakarā ar ieguldījumiem jaunās elektroenerģijas ražotnēs, 9. punktu var piemērot *mutatis mutandis* saskaņā ar minētajā punktā izklāstītajiem nosacījumiem.

11. Ievērojot 10.b pantu, bezmaksas kvotu apjoms, ko sadala saskaņā ar šā panta 4. līdz 7. punktu, 2013. gadā ir 80 % no daudzuma, kas noteikts saskaņā ar 1. punktā minētajiem noteikumiem. Pēc tam bezmaksas kvotas ik gadus samazina par vienādu daudzumu, lai 2020. gadā piešķirtu 30 % bezmaksas kvotu un lai 2027. gadā netiktu piešķirtas bezmaksas kvotas.

12. Ievērojot 10.b pantu, 2013. gadā un katrā turpmākajā gadā līdz 2020. gadam iekārtām tajās nozarēs vai apakšnozarēs, kurās pastāv būtisks CO₂ emisiju pārvirzes risks, atbilstoši 1. punktam piešķir bezmaksas kvotas 100 % apmērā no apjoma, kas noteikts saskaņā ar 1. punktā minētajiem noteikumiem.

13. Līdz 2009. gada 31. decembrim un pēc tam reizi piecos gados Komisija, pamatojoties uz 14. līdz 17. punktā minētajiem kritērijiem, pēc apspriešanās Eiropadomē nosaka 12. punktā minēto nozaru vai apakšnozaru sarakstu.

▼M4

Katru gadu Komisija pēc savas iniciatīvas vai kādas dalībvalsts pieprasījuma iekļauj nozari vai apakšnozari šā punkta pirmajā daļā minētajā sarakstā, ja analītiskā ziņojumā var pierādīt, ka šī nozare vai apakšnozare pēc pārmaiņām, kas būtiski ietekmējušas nozares vai apakšnozares darbību, atbilst 14. līdz 17. punktā paredzētajiem kritērijiem.

Šā panta īstenošanas nolūkā Komisija apspriežas ar dalībvalstīm, attiecīgajām nozarēm vai apakšnozarēm un citām ieinteresētajām pusēm.

Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

14. Lai noteiktu 12. punktā minētās nozares vai apakšnozares, Komisija Kopienas mērogā novērtē, cik lielā mērā attiecīgajā nozarē vai apakšnozarē atkarībā no iedalījuma līmeņa ir iespējams vajadzīgo kvotu iegādes tiešās izmaksas un netiešās izmaksas, kas radušās, šīs direktīvas īstenošanas rezultātā paaugstinoties elektroenerģijas cenām, iekļaut galaprodukta cenā, nezaudējot būtisku tirgus daļu ārpuskopienas iekārtām, kas ir mazāk oglekļa efektīvas. Šo vērtējumu pamatā ir oglekļa vidējā cena saskaņā ar Komisijas ietekmes novērtējumu, kas pievienots Īstenošanas pasākumu paketei attiecībā uz ES mērķiem saistībā ar klimata pārmaiņām un atjaunojamo enerģiju līdz 2020. gadam, un, ja vien tie ir pieejami, dati par tirdzniecību, ražošanu un pievienoto vērtību par pēdējiem trim gadiem saistībā ar katru nozari vai apakšnozari.

15. Nozare vai apakšnozare ir uzskatāma par pakļautu būtiskam CO₂ emisiju pārvirzes riskam, ja:

- a) šīs direktīvas īstenošanas rezultātā radušos tiešo un netiešo papildu izmaksu summa ievērojami – vismaz par 5 % – paaugstinātu ražošanas izmaksas, kuras aprēķina kā daļu no bruto pievienotās vērtības; un
- b) tirdzniecības intensitāte ar trešām valstīm, kuru aprēķina kā kopējās eksporta vērtības uz trešām valstīm, summētas ar kopējām importa vērtībām no trešām valstīm, attiecību pret kopējo Kopienas tirgus apjomu (gada apgrozījums plus kopējais imports), ir augstāka par 10 %.

16. Neskarot 15. punktu, nozare vai apakšnozare ir arī uzskatāma par pakļautu būtiskam CO₂ emisiju pārvirzes riskam, ja:

- a) šīs direktīvas īstenošanas rezultātā radušos tiešo un netiešo papildu izmaksu summa īpaši – vismaz par 30 % – paaugstinātu ražošanas izmaksas, kuras aprēķina kā daļu no bruto pievienotās vērtības; vai
- b) tirdzniecības intensitāte ar trešām valstīm, kuru aprēķina kā kopējās eksporta vērtības uz trešām valstīm summētas ar kopējām importa vērtībām no trešām valstīm attiecību pret kopējo Kopienas tirgus apjomu (gada apgrozījums plus kopējais imports), ir augstāka par 30 %.

17. Šā panta 13. punktā minēto sarakstu var papildināt pēc tam, kad ir pabeigts kvalitatīvs novērtējums, ņemot vērā turpmāk minētos kritērijus, kad attiecīgie dati ir pieejami:

▼ **M4**

- a) kādā mērā konkrētajā nozarē vai apakšnozarē ir iespējams samazināt atsevišķu iekārtu emisiju līmeni vai elektroenerģijas patēriņu, tostarp attiecīgā gadījumā ražošanas izmaksu pieaugumu, ko var radīt attiecīgie ieguldījumi, piemēram, izmantojot visefektīvākos paņēmienus;
- b) pašreizējie un prognozētie tirgus rādītāji, tostarp, ja tirgus situācija vai tiešā vai netiešā izmaksu pieauguma rādītāji ir tuvi vienai no 16. punktā minētajām robežvērtībām;
- c) rentabilitāte kā iespējamais indikators ilgtermiņa ieguldījumiem vai lēmumiem par ražotņu pārvietošanu.

18. Šā panta 13. punktā minēto sarakstu nosaka, ņemot vērā turpmāk norādīto, ja ir pieejami attiecīgie dati:

- a) kādā mērā trešās valstis, kurām pasaules mērogā ir izšķirošs produkcijas ražošanas īpatsvars nozarēs vai apakšnozarēs, ko uzskata par pakļautām būtiskam CO₂ emisiju pārvirzes riskam, ir stingri apņēmušās attiecīgajās nozarēs vai apakšnozarēs samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas un izdarīt to tādā pašā laikposmā un tādā pašā apjomā kā Kopiena; un
- b) kādā mērā šajās valstīs esošo iekārtu oglekļa efektivitāte ir salīdzināma ar attiecīgo Kopienas iekārtu rādītāju.

19. Bezmaksas kvotas nesadala iekārtām, kuras ir pārtraukušas darbību, ja vien attiecībā uz šo iekārtu operators kompetentajai iestādei uzskatāmi nepierāda, ka tās darbība tiks atsākta konkrēti norādītā un pieņemamā laikā. Iekārtas, par kurām siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas atļaujas termiņš ir beidzies vai atļauja ir anulēta, kā arī iekārtas, kuru darbība vai darbības atsākšana nav tehniski iespējama, uzskata par tādām, kas pārtraukušas darbību.

20. Noteikumos, kas pieņemti saskaņā ar 1. punktu, Komisija iekļauj noteikumus to iekārtu definēšanai, kuras daļēji pārtraukušas darbību vai būtiski samazinājušas savu jaudu, un, ja vajadzīgs, pasākumus šīm iekārtām noteikto bezmaksas kvotu līmeņa pielāgošanai.

10.b pants

Pasākumi dažu energoietilpīgu nozaru atbalstam CO₂ emisiju pārvirzes gadījumā

1. Līdz 2010. gada 30. jūnijam Komisija, ņemot vērā starptautisko sarunu iznākumu un to, kā tas ļaus samazināt siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas pasaulē, pēc apspriešanās ar visiem attiecīgajiem sociālajiem partneriem, iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu, kurā analizēts stāvoklis energoietilpīgās nozarēs un apakšnozarēs, par kurām konstatēts, ka tajās pastāv ievērojams CO₂ emisiju pārvirzes risks. Ziņojumam pievieno attiecīgus priekšlikumus, kas var būt arī šādi priekšlikumi:

- a) koriģēt šīm nozarēm vai apakšnozarēm piešķirto bezmaksas kvotu proporciju saskaņā ar 10.a pantu;
- b) saskaņā ar 10.a pantu noteikto nozaru vai apakšnozaru ražojumu importētājus iesaistīt Kopienas sistēmā;

▼M4

- c) novērtēt oglekļa emisiju pārvirzes ietekmi uz dalībvalstu energodrošību, īpaši vietās, kur ir nepietiekami pieslēgumi pārējiem Savienības elektrotīkliem, un vietās, kur ir pieslēgumi trešo valstu elektrotīkliem, un veikt attiecīgus pasākumus.

Apsverot lietderīgos pasākumus, ņem vērā arī visus saistošus nozaru nolīgumus, kuru rezultātā iespējams siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas pasaulē samazināt tādā mērā, lai efektīvi novērstu klimata pārmaiņu problēmas; nolīgumiem jābūt tādiem, kurus iespējams monitorēt un pārbaudīt un kuros paredzēti obligāti piemērošanas mehānismi.

2. Komisija līdz 2011. gada 31. martam novērtē, vai lēmumi, kas pieņemti par to kvotu daudzumu, kuru nozares vai apakšnozares bez maksas saņem saskaņā ar 1. punktu, tostarp ietekme, ko rada 10.a panta 2. punktā noteiktās *ex ante* līmeņatzīmes, var ievērojami ietekmēt to kvotu daudzumu, ko dalībvalstis var izsolīt saskaņā ar 10. panta 2. punkta b) apakšpunktu, salīdzinot ar scenāriju, kurā visām nozarēm 2020. gadā piemēro pilnīgas izsoles. Vajadzības gadījumā tā iesniedz attiecīgus priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei, ņemot vērā šādu priekšlikumu iespējamo iespaidu uz pārdali.

10.c pants

Iespēja piešķirt pagaidu bezmaksas kvotas elektroenerģijas ražošanas modernizācijai

1. Atkāpjoties no 10.a panta 1. līdz 4. punkta, dalībvalstis var piešķirt pagaidu bezmaksas kvotas elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kas darbojušās līdz 2008. gada 31. decembrim, vai elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kurās līdz minētajai dienai faktiski sākti ieguldījumu process, ja ir izpildīts viens no šādiem nosacījumiem:

- a) 2007. gadā valsts elektroenerģijas tīkls nebija tieši vai netieši saistīts ar savstarpēji savienoto tīklu sistēmu, kuru apsaimnieko Elektroenerģijas pārvades koordinācijas apvienība (*UCTE*);
- b) 2007. gadā valsts elektroenerģijas tīkls ar tīklu, kuru apsaimnieko *UCTE*, bija tieši vai netieši saistīts tikai ar vienu līniju, kuras jauda bija mazāka par 400 MW; vai
- c) 2006. gadā vairāk nekā 30 % no visas elektroenerģijas ražoja tikai no fosilā kurināmā un IKP uz vienu iedzīvotāju tirgus cenās nepārsniedza 50 % no Kopienas vidējā IKP uz vienu iedzīvotāju tirgus cenās.

Attiecīgā dalībvalsts iesniedz Komisijai valsts plānu, kurā paredz ieguldījumus infrastruktūras modernizēšanai un atjaunināšanai un tīrajām tehnoloģijām. Valsts plānā paredz arī valsts enerģētikas kompleksa un piegāžu avotu diversifikāciju tādā apjomā, kas iespēju robežās ir līdzvērtīgs bezmaksas kvotu tirgus vērtībai attiecībā uz iecerētajiem ieguldījumiem, ņemot vērā nepieciešamību pēc iespējas samazināt tiešo ietekmi uz cenu palielināšanos. Attiecīgā dalībvalsts katru gadu iesniedz Komisijai ziņojumu par ieguldījumiem infrastruktūras atjaunināšanā un tīrajās tehnoloģijās. Šim nolūkam var uzskaitīt ieguldījumus, kas veikti no 2009. gada 25. jūnija.

▼M4

2. Sadalītās pagaidu bezmaksas kvotas atskaita no kvotu apjoma, ko attiecīgā dalībvalsts citādi būtu varējusi izsolīt saskaņā ar 10. panta 2. punktu. Kopējā pagaidu bezmaksas kvotu sadale 2013. gadā nepārsniedz 70 % no 2005.–2007. gada pārbaudīto emisiju gada vidējā apjoma no šādām elektroenerģijas ražošanas iekārtām apjomam, kurš atbilst valsts galīgajam bruto patēriņam, un šis piešķirums pēc tam pakāpeniski samazinās, līdz 2020. gadā bezmaksas kvotas vairs netiek sadalītas. Tām dalībvalstīm, kuras nepiedalījās Kopienas sistēmā 2005. gadā, attiecīgās emisijas tiek aprēķinātas, izmantojot to pārbaudītās emisijas Kopienas sistēmā 2007. gadā.

Attiecīgā dalībvalsts var noteikt, ka saskaņā ar šo pantu sadalītās kvotas var izmantot tikai attiecīgās iekārtas operators kvotu nodošanai saskaņā ar 12. panta 3. punktu, kura attiecas uz tās pašas iekārtas emisijām tajā gadā, kuram šīs kvotas ir sadalītas.

3. Operatoriem kvotas sadala, pamatojoties uz sadali atbilstoši pārbaudītām emisijām laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam vai *ex ante* efektivitātes līmeņatzīmi, kuras pamatā ir svērtais vidējais emisiju līmeņu rādītājs vislietderīgākajā un siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas ziņā efektīvākajā elektroenerģijas ražošanas procesā, uz ko attiecas Kopienas sistēma par iekārtām, kurās izmanto dažādu kurināmo. Svērumā var ņemt vērā dažādu kurināmā veidu īpatsvaru elektroenerģijas ražošanā attiecīgajā dalībvalstī. Komisija saskaņā ar 23. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru nodrošina pamatnostādnes, lai nodrošinātu, ka piešķiršanas metodika nepamatoti nekropļo konkurenci un cik iespējams samazina emisiju pazemināšanas stimulu negatīvās sekas.

4. Dalībvalstis, kas piemēro šo pantu, pieprasa, lai labumu gūstošo elektroenerģijas ražošanas iekārtu uzņēmumi un tīkla operatori reizi 12 mēnešos iesniedz ziņojumus par to savu ieguldījumu īstenošanu, kuri minēti valsts plānā. Dalībvalstis par to iesniedz ziņojumus Komisijai un publisko šādus ziņojumus.

5. Ikviens dalībvalsts, kas vēlas sadalīt kvotas, pamatojoties uz šo pantu, līdz 2011. gada 30. septembrim iesniedz Komisijai pieteikumu, kurā ir iekļauta ierosinātā sadales metodika un individuālas sadales. Pieteikumā ietver:

- a) apliecinājumu, ka dalībvalsts atbilst vismaz vienam no 1. punktā minētajiem nosacījumiem;
- b) to iekārtu sarakstu, uz kurām attiecas pieteikums, un kvotu apjomu, kas sadalāms katrai iekārtai saskaņā ar 3. punktu un Komisijas pamatnostādnēm;
- c) valsts plānu, kas minēts 1. punkta otrajā daļā;
- d) saskaņā ar valsts plānu iecerēto ieguldījumu monitoringa un ieviešanas noteikumus;

▼ M4

e) informāciju par to, ka kvotu sadale nepamatoti nekropļo konkurenci.

6. Sešos mēnešos pēc visas attiecīgās informācijas saņemšanas Komisija novērtē pieteikumu, ņemot vērā 5. punktā noteiktās prasības, un var noraidīt pieteikumu vai kādu no tā aspektiem.

7. Divus gadus pirms tā perioda beigām, kurā dalībvalsts var sadalīt pagaidu bezmaksas kvotas elektroenerģijas ražošanas iekārtām, kas darbojas līdz 2008. gada 31. decembrim, Komisija novērtē progresu, kas panākts, īstenojot valsts plānu. Ja Komisija pēc attiecīgās dalībvalsts pieprasījuma uzskata, ka var rasties nepieciešamība šo periodu pagarināt, tā var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei attiecīgus priekšlikumus, tostarp attiecībā uz nosacījumiem, kas būs jāizpilda perioda pagarinašanas gadījumā.

*11. pants***Valstu īstenošanas pasākumi**

1. Līdz 2011. gada 30. septembrim ikviena dalībvalsts publicē un iesniedz Komisijai valsts īstenošanas pasākumu sarakstu, kurā uzskaitītas dalībvalsts teritorijā esošās iekārtas, uz kurām attiecas šī direktīva, un visas bezmaksas kvotas, kas sadalītas ikvienai iekārtai dalībvalsts teritorijā par katru gadu attiecīgajā periodā un aprēķinātas saskaņā ar 10.a panta 1. punktā un 10.c pantā minētajiem noteikumiem.

2. Līdz katra gada 28. februārim kompetentās iestādes piešķir kvotu apjomu, kas sadalāms attiecīgajā gadā, aprēķinot to saskaņā ar 10., 10.a un 10.c pantu.

3. Saskaņā ar šā panta 2. punktu dalībvalstis nedrīkst piešķirt bezmaksas kvotas iekārtām, kuru iekļaušanu 1. punktā minētajā sarakstā Komisija ir noraidījusi.

▼ M2

IV NODAĻA

NOTEIKUMI, KO PIEMĒRO AVIĀCIJAI UN STACIONĀRĀM IEKĀRTĀM**▼ M4***11.a pants***Projekta pasākumu īstenošanā iegūto SES un ESV izmantošana Kopienas sistēmā, pirms stājusies spēkā starptautiska vienošanās par klimata pārmaiņām**

1. Neskarot 28. panta 3. un 4. punkta piemērošanu, piemēro šā panta 2. līdz 7. punktu.

2. Ja laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam operatori vai gaisakuģu operatori dalībvalstu piešķirtās SES un ESV nav pilnībā izmantotas vai ja atbilstoši 8. punktam ir piešķirta atļauja izmantot kredītus, operatori var lūgt kompetentajai iestādei piešķirt tiem kvotas, kas derīgas no 2013. gada, apmaiņā pret SES un ESV, kuras piešķirtas par emisiju samazinājumiem līdz 2012. gadam, kas panākti, īstenojot tāda veida projektus, kuri atbilda kritērijiem izmantošanai Kopienas sistēmā laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam.

▼M4

Kompetentā iestāde šādu apmaiņu pēc pieprasījuma izdara līdz 2015. gada 31. martam.

3. Ja SES un ESV, ko dalībvalstis operatoriem vai gaisakuģu operatoriem ļāvušas izmantot laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam, nav pilnībā izmantotas vai ja saskaņā ar 8. punktu tiem ir tiesības izmantot kredītus, kompetentās iestādes operatoriem atļauj SES un ESV no pirms 2013. gada reģistrētiem projektiem, kas izdotas par emisiju samazinājumiem no 2013. gada, apmainīt pret kvotām, kas derīgas no 2013. gada.

Šā punkta pirmā daļa attiecas uz SES un ESV visu veidu projektos, kuri atbilst kritērijiem izmantošanai Kopienas sistēmā laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam.

4. Ja SES un ESV, ko dalībvalstis operatoriem vai gaisakuģu operatoriem ļāvušas izmantot laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam, nav pilnībā izmantotas vai ja saskaņā ar 8. punktu tiem ir tiesības izmantot kredītus, kompetentās iestādes operatoriem atļauj tās SES, kas piešķirtas par emisiju samazinājumiem no 2013. gada, apmainīt pret kvotām par jauniem projektiem, kas no 2013. gada uzsākti VAV.

Šā punkta pirmo daļu piemēro SES, kas iegūtas, īstenojot visu veidu projektus, kuri atbilst izmantošanai Kopienas sistēmā laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam, līdz brīdim, kad šīs vismazāk attīstītās valstis ir ratificējušas attiecīgu nolīgumu ar Kopienu, vai līdz 2020. gadam, atkarībā no tā, kas notiek agrāk.

5. Ja SES un ESV, ko dalībvalstis operatoriem vai gaisakuģu operatoriem ļāvušas izmantot laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam, nav pilnībā izmantotas vai ja saskaņā ar 8. punktu tiem ir tiesības izmantot kredītus un ja sarunas par starptautiskās vienošanās noslēgšanu nav pabeigtas līdz 2009. gada 31. decembrim, kredītus no projektiem vai citām emisiju samazināšanas darbībām var izmantot Kopienas sistēmā atbilstīgi nolīgumiem, kas noslēgti ar trešām valstīm, konkrēti norādot izmantošanas apjomu. Atbilstīgi šādiem nolīgumiem operatori var izmantot kredītus no projektu darbībām šajās trešās valstīs, lai izpildītu savas saistības saskaņā ar Kopienas sistēmu.

6. Visos 5. punktā minētajos nolīgumos paredz, ka Kopienas sistēmā izmanto kredītus, kas iegūti, īstenojot projektus, kuri atbilst izmantošanai Kopienas sistēmā laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam, tostarp izmantojot atjaunojamās enerģijas vai energoefektivitātes tehnoloģijas, kas veicina tehnoloģiju nodošanu un ilgtspējīgu attīstību. Šādos nolīgumos var arī paredzēt, ka var izmantot kredītus no projektiem, kuros paredzētais bāzes scenārija līmenis ir mazāks par to līmeni, par kuru var sadalīt bezmaksas kvotas saskaņā ar 10.a pantā minētajiem pasākumiem, vai par Kopienas tiesību aktos paredzēto līmeni.

7. Kad būs noslēgta starptautiska vienošanās par klimata pārmaiņām, no 2013. gada 1. janvāra Kopienas sistēmā drīkstēs izmantot tikai kredītus no projektiem no trešām valstīm, kas ratificējušas vienošanos.

▼ M4

8. Visiem pašreizējiem operatoriem ļauj izmantot kredītus laikposmā no 2008. gada līdz 2020. gadam vai nu līdz tādām apjomam, kas bija atļauts laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam, vai līdz apjomam, kas atbilst procentuālam daudzumam, kuru nosaka ne zemāku par 11 % no kvotu sadales 2008.–2012. gadā (atkarībā no tā, kura vērtība ir augstāka).

Operatori var izmantot kredītus virs pirmajā daļā noteiktā 11 % daudzuma līdz tādām apjomam tā, ka to 2008.–2012. gadā sadalītās bezmaksas kvotas kopā ar kopējām projektu kredītu izmantošanas tiesībām ir tādas pašas kā laikposmā no 2005. gada līdz 2007. gadam pārbaudīto emisiju procentuālais daudzums.

Jaunām iekārtām, tostarp tām, kuras sākušas darbu laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam un nav saņēmušas ne bezmaksas kvotas, ne tiesības izmantot SES un ESV laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam, un jaunām nozarēm atļauj izmantot kredītus līdz apjomam, kas atbilst konkrētam procentuālam daudzumam, kuru nosaka ne zemāku par 4,5 % no to pārbaudītā emisiju apjoma laikposmā no 2013. gada līdz 2020. gadam. Gaisakuģu operatori atļauj izmantot kredītus līdz apjomam, kas atbilst konkrētam procentuālam daudzumam, kuru nosaka ne zemāku par 1,5 % no to pārbaudītā emisiju apjoma laikposmā no 2013. gada līdz 2020. gadam.

Pieņem pasākumus, lai precizētu konkrēto procentuālo daudzumu, ko piemēro saskaņā ar pirmo, otro un trešo daļu. Vismaz vienu trešo daļu no papildu apjoma, kurš jāsadala pašreizējiem operatoriem virs pirmajā daļā minētā pirmā procentuālā daudzuma, iedala operatoriem, kuriem bija viszemākais līmenis kopapjomam, kuru veido vidējās bezmaksas kvotas un projektu kredītu izmantošanas tiesības laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam.

Ar minētajiem pasākumiem nodrošina, ka kopējā atļauto kredītu izmantošana nepārsniedz 50 % visas Kopienas pašreizējo nozaru samazinājumu zem 2005. gada līmeņiem saskaņā ar Kopienas sistēmu laikposmā no 2008. gada līdz 2020. gadam un 50 % visas Kopienas samazinājumu zem 2005. gada līmeņiem jaunajām nozarēm un aviācijai laikposmā no dienas, kad tās iekļautas Kopienas sistēmā, līdz 2020. gadam.

Minētos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

9. No 2013. gada 1. janvāra var piemērot pasākumus, lai ierobežotu īpašu kredītu no projektu darbībām izmantošanu.

Minētajos pasākumos nosaka arī termiņu, no kura kredītu izmantošana saskaņā ar 1. līdz 4. punktu notiek atbilstīgi šiem pasākumiem. Agrākais termiņš ir seši mēneši pēc pasākumu pieņemšanas, bet vēlākais termiņš – trīs gadi pēc pieņemšanas.

Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru. Komisija apsver tādu pasākumu projekta iesniegšanu komitejai, kurus varētu veikt, ja dalībvalsts to pieprasa.

▼ **M1***11.b pants***Projekta aktivitātes**

1. Dalībvalstis veic visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka bāzes scenāriju projekta aktivitātēm, ko nosaka turpmākos lēmumos, kuri pieņemti saskaņā ar *UNFCCC* vai Kioto Protokolu, un ko īsteno valstīs, kas ir parakstījušas Pievienošanās līgumu ar Savienību, ir pilnīgi saderīgas ar *acquis communautaire*, tostarp ar šajā Pievienošanās līgumā paredzētajām pagaidu atkāpēm.

▼ **M4**

Kopiena un tās dalībvalstis projekta pasākumus atļauj īstenot tikai tad, ja ikviena projekta dalībnieka galvenā mītne atrodas vai nu valstī, kas noslēgusi starptautisku vienošanos par šādiem projektiem, vai valstī vai pavalstī, vai reģionālā struktūrā, kas ir saistīta ar Kopienas sistēmu saskaņā ar 25. pantu.

▼ **M1**

2. Izņemot 3. un 4. punktā paredzēto gadījumu, projekta norises valsts nodrošina, ka netiek piešķirtas ESV vai SES siltumnīcefekta gāzu emisiju ierobežošanai vai samazināšanai no ► **M2** darbības ◄, kurām piemērojama šī direktīva.

3. Līdz 2012. gada 31. decembrim saistībā ar KĪ un TAM projekta aktivitātēm, kas tieši samazina vai ierobežo emisijas no iekārtas, kurai piemērojama šī direktīva, ESV un SES var piešķirt tikai tad, ja šīs iekārtas operators anulē vienlīdzīgu kvotu skaitu.

4. Līdz 2012. gada 31. decembrim saistībā ar KĪ un TAM projekta aktivitātēm, kas netieši samazina vai ierobežo emisijas līmeni no iekārtas, kurai piemērojama šī direktīva, ESV un SES var piešķirt tikai tad, ja anulē vienlīdzīgu kvotu skaitu SES vai ESV izcelsmes dalībvalsts reģistrā.

5. Dalībvalsts, kas atļauj privātām vai valsts institūcijām piedalīties projektu darbībā, uzņemas atbildību par savām saistībām, kas noteiktas *UNFCCC* un Kioto Protokolā, un nodrošina to, ka šāda dalība saskan ar attiecīgajām pamatnostādņēm, praktiskiem pasākumiem un procedūrām, kas pieņemtas saskaņā ar *UNFCCC* vai Kioto Protokolu.

6. Gadījumā, ja projekta aktivitātes saistās ar hidroelektroenerģijas ražošanu ar ražošanas jaudu, kas ir lielāka par 20 MW, dalībvalsts, apstiprinot šādas projekta aktivitātes, projekta aktivitāšu veikšanas laikā nodrošina attiecīgu starptautisko kritēriju un pamatnostādņu ievērošanu, tostarp to kritēriju un pamatnostādņu ievērošanu, kas iekļautas Pasaules dambru apsaimniekošanas komisijas 2000. gada novembra ziņojumā "Dambji un atfistība. Jauns satvars lēmumu pieņemšanai".

▼ **M3**

7. Noteikumus 3. un 4. punkta īstenošanai, īpaši attiecībā uz dubultas uzskaites novēršanu, pieņem Komisija saskaņā ar 23. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru. Komisija pieņem šā panta 5. punkta īstenošanai vajadzīgos noteikumus, ja projekta norises valsts atbilst visām tiesību piešķiršanas prasībām dalībai KĪ projekta aktivitātēs. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

▼ **B***12. pants***Kvotu pārskaitīšana, nodošana un anulešana**

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kvotas var pārskaitīt starp:

a) personām Kopienā;

b) personām Kopienā un personām trešās valstīs, kur šādas kvotas atzīt saskaņā ar 25. pantā minēto procedūru bez citiem ierobežojumiem kā tiem, kas ietverti un pieņemti saskaņā ar šo direktīvu.

▼ **M4**

1.a Komisija līdz 2010. gada 31. decembrim pārbauda, vai emisiju kvotu tirgus ir pienācīgi aizsargāts pret iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu vai tirgus manipulācijām, un vajadzības gadījumā iesniedz priekšlikumus šādas aizsardzības nodrošināšanai. Attiecīgi pielāgojot preču tirdzniecības noteikumus, var tikt piemēroti Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2003/6/EK (2003. gada 28. janvāris) par iekšējās informācijas ļaunprātīgu izmantošanu un tirgus manipulācijām (tirgus ļaunprātīgu izmantošanu) ⁽¹⁾ atbilstīgie noteikumi.

▼ **B**

2. Dalībvalstis nodrošina, ka citu dalībvalstu kompetento iestāžu piešķirtās kvotas tiek atzītas, lai ► **M2** varētu pildīt gaisakuģa operatora pienākumus saskaņā ar 2.a punktu vai ◀ varētu izpildīt operatora pienākumus saskaņā ar 3. punktu.

▼ **M2**

2.a Administrējošās dalībvalstis nodrošina, ka līdz katra gada 30. aprīlim katrs gaisakuģa operators nodod tādu kvotu skaitu, kas ir līdzvērtīgs emisiju kopapjomam iepriekšējā kalendārajā gadā no tām I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām, kurās viņš ir gaisakuģa operators, to pārbaudot saskaņā ar 15. pantu. Dalībvalstis nodrošina, ka kvotas, ko nodod saskaņā ar šo punktu, pēc tam anulē.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka līdz katra gada 30. aprīlim katras iekārtas operators nodod tādu kvotu, kas nav saskaņā ar II nodaļu piešķirtās kvotas, skaitu, kurš līdzvērtīgs attiecīgās iekārtas kopējam emisijas apjomam iepriekšējā kalendārajā gadā, kas pārbaudīts saskaņā ar 15. pantu, un ka šīs kvotas pēc tam tiek anulētas.

⁽¹⁾ OV L 96, 12.4.2003., 16. lpp.

▼M4

3.a Pienākums nodot kvotas neattiecas uz pārbaudītām emisijām, kuras ir uztvertas un transportētas uz pastāvīgas uzglabāšanas iekārtu, kurai ir spēkā esoša atļauja saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/31/EK (2009. gada 23. aprīlis) par oglekļa dioksīda ģeoloģisko uzglabāšanu ⁽¹⁾).

▼B

4. Dalībvalstis veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu to, ka kvotas anulē jebkurā brīdī, kad to pieprasa persona, kas ir to turētāja.

▼M4

5. Šā panta 1. un 2. punktu piemēro, neskarot 10.c pantu.

*13. pants***Kvotu derīgums**

1. Kvotas, kas piešķirtas, sākot ar 2013. gada 1. janvāri, ir derīgas attiecībā uz emisijām astoņu gadu ilgos periodos, kas sākas 2013. gada 1. janvārī.

2. Četrus mēnešus pēc katra nākamā 1. punktā minētā perioda sākuma kompetentā iestāde anulē kvotas, kas vairs nav derīgas un nav nodotas un anulētas saskaņā ar 12. pantu.

Dalībvalstis piešķir personām kvotas par kārtējo periodu, lai aizstātu to rīcībā esošās kvotas, kuras tiek anulētas saskaņā ar pirmo daļu.

*14. pants***Emisiju monitoringa un ziņošanas kārtība**

1. Komisija līdz 2011. gada 31. decembrim pieņem regulu par emisiju monitoringa un ziņošanas kārtību un, attiecīgā gadījumā, darbības datiem no darbībām, kuras uzskaitītas I pielikumā, lai veiktu tonnu un kilometru datu monitoringu un ziņošanu izmantošanai saskaņā ar 3.e un 3.f pantu; šīs regulas pamatā ir IV pielikumā izklāstītie monitoringa un ziņošanas principi; prasībās, kas noteiktas monitoringam un ziņošanai par katru siltumnīcas efektu izraisošo gāzi, norāda šīs gāzes globālās sasilšanas potenciālu.

Minēto pasākumu, kas ir paredzēts, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

2. Šā panta 1. punktā minētajā regulā ņem vērā visprecīzākos un jaunākos pieejamos zinātniskos datus, jo īpaši no *IPCC*; tajā var arī dzin konkrētizēt prasības operatoriem ziņot par emisijām, kas saistītas ar ražošanu energoietilpīgās nozarēs, kuras var skart starptautiskā konkurence. Tāpat minētajā regulā var paredzēt prasības veikt šīs informācijas neatkarīgu pārbaudi.

⁽¹⁾ OV L 140, 5.6.2009., 114 lpp.

▼ M4

Šajās prasībās var paredzēt, ka jāziņo, kāds emisiju līmenis rodas, ražojot elektroenerģiju (uz ko attiecas Kopienas sistēma), kura vajadzīga šādu ražojumu ražošanai.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka visi iekārtas operatori vai gaisakuģa ekspluatanti saskaņā ar 1. punktā minēto regulu veic monitoringu un ziņo kompetentajai iestādei par emisijām katra kalendārā gada laikā no iekārtas vai – no 2010. gada 1. janvāra – no gaisakuģa, ko tie ekspluatē.

4. Šā panta 1. punktā minētajā regulā var ietvert prasības par automatizētu sistēmu un datu apmaiņas formātu izmantošanu, lai saskaņotu savstarpējo saziņu par monitoringa plāniem, emisiju gada ziņojumiem un pārbaudes pasākumiem, kuros ir iesaistīts operators, pārbaudītājs un kompetentās iestādes.

▼ M2*15. pants***▼ M4****Pārbaude un akreditācija****▼ M2**

Dalībvalstis nodrošina to, ka ziņojumus, ko operatori un gaisakuģu operatori iesniedz saskaņā ar 14. panta 3. punktu, pārbauda saskaņā ar V pielikumā noteiktajiem kritērijiem un jebkādiem sīki izstrādātiem noteikumiem, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar šo pantu, un ka par tiem informē kompetento iestādi.

Dalībvalstis nodrošina to, ka operators vai gaisakuģa operators, kura ziņojums līdz katra gada 31. martam attiecībā uz iepriekšējā gada emisiju nav atzīts par apmierinošu saskaņā ar V pielikuma kritērijiem un sīki izstrādātiem noteikumiem, ko Komisija pieņēmusi saskaņā ar šo pantu, nevar turpmāk pārskaitīt kvotas, kamēr attiecīgā operatora vai gaisakuģa operatora ziņojums nav pārbaudīts un atzīts par apmierinošu.

Komisija saskaņā ar 23. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru var pieņemt sīki izstrādātus noteikumus par to, kā pārbaudīt ziņojumus, ko gaisakuģu operatori iesniedz saskaņā ar 14. panta 3. punktu, kā arī saskaņā ar 3.e un 3.f pantu iesniegtos pieteikumus, tostarp pārbaudes procedūras, kas pārbaudītājiem jāizmanto.

▼ M4

Komisija līdz 2011. gada 31. decembrim pieņem regulu par emisiju ziņojumu pārbaudi, kuri pamatojas uz V pielikumā noteiktajiem principiem, un par pārbaudītāju akreditāciju un pārraudzību. Tajā paredz nosacījumus akreditācijai un akreditācijas atsaukšanai, savstarpējai atzīšanai un, vajadzības gadījumā, akreditācijas struktūru vienādranga izvērtēšanai.

Minēto pasākumu, kas ir paredzēts, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

▼ M4*15.a pants***Informācijas izpaušana un dienesta noslēpums**

Dalībvalstis un Komisija nodrošina, ka visus lēmumus un ziņojumus par kvotu apjomu un piešķiršanu, kā arī emisiju monitoringu, ziņošanu un pārbaudi nekavējoties dara zināmus sabiedrībai, precīzi nodrošinot nediskriminējošu informācijas pieejamību.

Informāciju, uz kuru attiecas dienesta noslēpums, nedrīkst atklāt nevienai citai personai vai iestādei, izņemot gadījumus, ja to nosaka spēkā esošie normatīvie vai administratīvie noteikumi.

▼ B*16. pants***Sankcijas**

1. Dalībvalstis paredz normas par sankcijām, ko piemēro par to valsts noteikumu pārkāpumiem, kuri pieņemti saskaņā ar šo direktīvu, un veic nepieciešamos pasākumus, lai nodrošinātu šo normu izpildi. Paredzētajām sankcijām jābūt efektīvām, samērīgām un preventīvām. Dalībvalstis, ► M2 ————— ◀ par šiem noteikumiem paziņo Komisijai un tūlīt ziņo par jebkuriem vēlākiem to grozījumiem.

▼ M2

2. Dalībvalstis nodrošina to operatoru un gaisakuģu operatoru nosaukumu publicēšanu, kuri pārkāpj šīs direktīvas prasības par kvotu nododšanu pietiekamā daudzumā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka visi operatori un gaisakuģu operatori, kuri līdz katra gada 30. aprīlim nenodod kvotas, kas nosegtu emisiju iepriekšējā gada laikā, maksā sodanaudu par emisijas apjoma pārsniegšanu. Sodanauda par emisijas apjoma pārsniegšanu ir EUR 100 par katru emitēto tonnu oglekļa dioksīda ekvivalenta, par kuru operators nav nodevis kvotas. Sodanaudas nomaksāšana par emisijas apjoma pārsniegšanu neatbrīvo operatoru vai gaisakuģa operatoru no pienākuma, nododot kvotas par nākamo kalendāro gadu, nodot tādu kvotu daudzumu, kas nosegtu pārsniegto emisijas apjomu.

▼ M4

4. Sodu par emisiju apjomu pārsniegšanu saistībā ar kvotām, kas piešķirtas no 2013. gada 1. janvāra, palielina atbilstīgi Eiropas patēriņa cenu indeksam.

▼ M2

5. Ja gaisakuģa operators nepilda šīs direktīvas uzliktās saistības un ja citi izpildes pasākumi nav nodrošinājuši izpildi, tā administrējošā dalībvalsts var lūgt Komisiju pieņemt lēmumu par darbības aizliegumu attiecīgajam gaisakuģa operatoram.

6. Administrējošās dalībvalsts lūgumā, ko iesniedz saskaņā ar 5. punktu, iekļauj:

a) pierādījumu, ka gaisakuģa operators nav izpildījis šajā direktīvā paredzētās saistības;

▼ **M2**

- b) informāciju par attiecīgās dalībvalsts veiktām izpildes darbībām;
- c) pamatojumu darbības aizlieguma piemērošanai Kopienā; un
- d) ieteikumu, cik plašam jābūt darbības aizliegumam Kopienas mērogā, un visus citus nosacījumus, kas būtu jāpieņem.

7. Komisija, saņēmusi tai adresētos lūgumus, kā minēts 5. punktā, informē citas dalībvalstis ar to pārstāvju 23. panta 1. punktā minētajā komitejā starpniecību un saskaņā ar komitejas reglamentu.

8. Ja ir iespējams un ja tas ir lietderīgi, pirms pieņemt lēmumu pēc lūguma saskaņā ar 5. punktu, apspriežas ar iestādēm, kas atbild par attiecīgā gaisakuģa operatora reglamentējošu kontroli. Ja vien iespējams, rīko Komisijas un dalībvalstu kopīgas konsultācijas.

9. Komisijai apsverot, vai pieņemt lēmumu pēc lūguma saskaņā ar 5. punktu, tā attiecīgajam gaisakuģa operatoram atklāj būtiskus faktus un apsvērumus, kas ir tāda lēmuma pamatā. Attiecīgajam gaisakuģa operatoram dod iespēju iesniegt Komisijai rakstiskus komentārus 10 darb-dienās no informācijas atklāšanas dienas.

10. Pēc dalībvalsts lūguma Komisija saskaņā ar 23. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru var pieņemt lēmumu par darbības aizlie-guma piemērošanu attiecīgajam gaisakuģa operatoram.

11. Katra dalībvalsts savā teritorijā izpilda visus lēmumus, kas pieņemti saskaņā ar 10. punktu. Tās informē Komisiju par visiem pasā-kumiem, kas veikti, lai izpildītu šādus lēmumus.

12. Attiecīgā gadījumā ievieš sīki izstrādātus noteikumus attiecībā uz šajā pantā minēto procedūru. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

▼ **M1***17. pants***Pieklūve informācijai**

Lēmumus attiecībā uz kvotu sadali, informāciju par projekta aktivitātēm, kurās piedalās dalībvalsts vai kurās tā atļauj piedalīties privātām vai valsts institūcijām, kā arī ziņojumus par emisiju, ko pieprasa sakarā ar siltumnīcefekta gāzu emisijas atļauju un kas glabājas kompetentajā iestādē, dara pieejamu sabiedrībai saskaņā ar Direktīvu 2003/4/EK.

▼B*18. pants***Kompetentā iestāde**

Dalībvalstis veic administratīvos pasākumus, norādot attiecīgo kompetento iestādi vai kompetentās iestādes, kas īsteno šīs direktīvas noteikumus. Ja ir izraudzīts vairāk par vienu kompetento iestādi, tad šo iestāžu darbs attiecībā uz šo direktīvu ir jākoordinē.

▼M1

Jo īpaši dalībvalstis nodrošina koordināciju starp to izraudzīto kontaktpersonu Kioto Protokola 6. panta 1. punkta a) apakšpunkta projekta aktivitāšu apstiprināšanai un to izraudzīto valsts iestādi Kioto Protokola 12. panta īstenošanai, ko attiecīgi izraugās saskaņā ar turpmākiem lēmumiem, kuri pieņemti saskaņā ar *UNFCCC* vai Kioto Protokolu.

▼M2*18.a pants***Administrējošā dalībvalsts**

1. Administrējošā dalībvalsts gaisakuģa operatoram ir:

- a) dalībvalsts, kas izsniegusi darbības licenci attiecīgajam gaisakuģa operatoram, ja gaisakuģa operatoram ir spēkā esoša darbības licence, ko kāda dalībvalsts ir izdevusi saskaņā ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 2407/92 (1992. gada 23. jūlijs) par aviopārvadātāju licencēšanu ⁽¹⁾; un
- b) visos citos gadījumos – dalībvalsts ar lielāko aprēķināto par aviācijas emisijām uzskatāmo emisiju daudzumu lidojumos, ko bāzes gadā veicis attiecīgais gaisakuģa operators.

2. Ja jebkura 3.c pantā minētā laikposma pirmajos divos gados neviens par aviācijas emisijām uzskatāmu emisiju daudzums lidojumos, ko veicis gaisakuģa operators, uz kuru attiecas šā panta 1. punkta b) apakšpunkts, nav attiecināts uz tā administrējošo dalībvalsti, konkrēto gaisakuģa operatoru nākamajā laikposmā nodod citai administrējošajai dalībvalstij. Jaunā administrējošā dalībvalsts ir tā dalībvalsts, kurai ir lielākais aprēķinātais par aviācijas emisijām uzskatāmo emisiju daudzums lidojumos, ko attiecīgais gaisakuģa operators ir veicis iepriekšējā laikposma divos pirmajos gados.

3. Pamatojoties uz labāko pieejamo informāciju, Komisija:

- a) līdz 2009. gada 1. februārim publicē to gaisakuģu operatoru sarakstu, kuri no 2006. gada 1. janvāra ir veikuši I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, katram gaisakuģa operatoram norādot administrējošo dalībvalsti saskaņā ar 1. punktu; un
- b) līdz katra nākamā gada 1. februārim atjaunina sarakstu, lai iekļautu gaisakuģu operatorus, kas vēlāk ir veikuši I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības.

⁽¹⁾ OV L 240, 24.8.1992., 1. lpp.

▼M2

4. Komisija saskaņā ar 23. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru var izstrādāt pamatnostādnes par gaisakuģu operatoru pārvaldību, ko saskaņā ar šo direktīvu veic administrējošās dalībvalstis.

5. Šā panta 1. punktā bāzes gads ir darbības pirmais kalendārais gads tādiem gaisakuģu operatoriem, kas Kopienā ir sākuši darbību pēc 2006. gada 1. janvāra, un visos pārējos gadījumos – kalendārais gads, kas sākas 2006. gada 1. janvārī.

*18.b pants****Eurocontrol* sniegts atbalsts**

Lai Komisija varētu veikt pienākumus saskaņā ar 3.c panta 4. punktu un 18.a pantu, tā var lūgt *Eurocontrol* vai citas atbilstīgas organizācijas atbalstu un šajā nolūkā slēgt attiecīgus nolīgumus ar minētajām organizācijām.

▼B*19. pants***Reģistri****▼M4**

1. Kvotas, kas piešķirtas no 2012. gada 1. janvāra, uzkrāj Kopienas reģistrā, lai tās saskaņā ar regulu par standartizētu un drošu reģistru sistēmu varētu īstenot darbības, kas saistītas ar dalībvalstī atvērtajiem kontiem un kvotu sadali, nodošanu un anulēšanu, kā noteikts 3. punktā minētajā Komisijas regulā.

Dalībvalstis var veikt darbības, kas atļautas saskaņā ar *UNFCCC* vai Kioto protokolu.

▼B

2. Kvotas var būt jebkurai personai. Reģistram ir jābūt pieejamam sabiedrībai, un tajā jābūt atsevišķai uzskaiti par kvotām, kas ir katrai personai, kurai kvotas piešķirtas vai pārskaitītas.

▼M3

3. Lai īstenotu šo direktīvu, Komisija pieņem regulu par standartizētu un drošu reģistru sistēmu standartizētas elektroniskas datubāzes formā, kurā ietverti vispārīgi dati, kas ļauj apzināt kvotu piešķiršanu, turēšanu, pārskaitīšanu un anulēšanu, nodrošināt sabiedrības piekļuvi un attiecīgu konfidencialitāti un garantēt to, ka nenotiek kvotu pārdalīšana pretrunā saistībām, kas izriet no Kioto protokola. Minētā regula arī ietver noteikumus par SES un ESV izmantošanu un identifikāciju Kopienas sistēmā un šādas izmantošanas apjoma uzraudzību. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

▼ **M4**

4. Šā panta 3. punktā minētajā regulā paredz kārtību, kādā Kopienas reģistrs veic transakcijas un citas operācijas, lai veiktu 25. panta 1.b punktā paredzētās darbības. Minētajā regulā paredz arī procesus pārmaiņu un incidentu pārvaldībai Kopienas reģistram attiecībā uz šā panta 1. punktā minētajiem jautājumiem. Tajā paredz atbilstīgu kārtību, kādā Kopienas reģistrs nodrošina, lai būtu iespējams īstenot dalībvalstu iniciatīvas attiecībā uz efektivitātes paaugstināšanu, administratīvo izmaksu pārvaldību un kvalitātes kontroles pasākumiem.

▼ **B***20. pants***Centrālais administrators**

1. Komisija nozīmē centrālo administratoru, kurš uztur neatkarīgu darījumu žurnālu, kurā uzskaitīta kvotu piešķiršana, pārskaitīšana un anulēšana.

2. Centrālais administrators veic automatizētu pārbaudi par katru darījumu reģistros, izmantojot neatkarīgo darījumu žurnālu, lai novērstu pārkāpumus attiecībā uz kvotu piešķiršanu, pārskaitīšanu un anulēšanu.

3. Ja automātiskās pārbaudes laikā atklājas pārkāpumi, centrālais administrators informē dalībvalsti vai dalībvalstis, kuras līdz pārkāpumu novēršanai nedrīkst reģistrēt apšaubīto darījumu un turpmākos darījumus saistībā ar attiecīgajām kvotām.

*21. pants***Dalībvalstu iesniegtie ziņojumi**

1. Dalībvalstis katru gadu iesniedz Komisijai ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu. ► **M4** Šajā ziņojumā īpaša uzmanība jāpievērš kvotu sadales kārtībai, reģistru darbībai, monitoringa un ziņošanas īstenošanas pasākumu piemērošanai, pārbaudei un akreditācijai, jautājumiem, kas saistīti ar šīs direktīvas ievērošanu, kā arī kvotu fiskālajam režīmam, ja tāds pastāv. ◀ Pirmo ziņojumu nosūta Komisijai līdz 2005. gada 30. jūnijam. Ziņojumu sagatavo, pamatojoties uz anketu vai formu, ko izstrādā Komisija saskaņā ar Direktīvas 91/692/EEK 6. pantā paredzēto procedūru. Anketu vai formu nosūta dalībvalstij vismaz sešus mēnešus pirms pirmā ziņojuma iesniegšanai noteiktā termiņa.

2. Balstoties uz 1. punktā minētajiem ziņojumiem, Komisija triju mēnešu laikā pēc ziņojumu saņemšanas no dalībvalstīm publicē ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu.

▼ **M4**

3. Komisija organizē informācijas apmaiņu starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm par jaunākajām norisēm saistībā ar kvotu piešķiršanu, ESV un SES izmantošanu Kopienas sistēmā, reģistru darbību, monitoringu, ziņošanu, pārbaudi, akreditāciju, informācijas tehnoloģijām un šīs direktīvas ievērošanu.

▼ **M1***21.a pants***Atbalsts rīcībspējas palielināšanas pasākumiem**

Saskaņā ar *UNFCCC*, Kioto Protokolu un jebkuriem turpmākiem lēmumiem, kas pieņemti to īstenošanai, Komisijai un dalībvalstīm ir jāatbalsta rīcībspējas palielināšanas pasākumi jaunattīstības valstīs un valstīs, kas ir iekļāvušās pārejas procesā uz tirgus ekonomiku, lai palīdzētu tām pilnībā izmantot KĪ un TAM atbilstīgi to ilgtspējīgās attīstības stratēģijām un veicināt uzņēmumu iesaisti KĪ un TAM projektu attīstībā un īstenošanā.

▼ **M4***22. pants***Grozījumi pielikumos**

Šīs direktīvas pielikumus, izņemot I, II.a un II.b pielikumu, var grozīt, ņemot vērā 21. pantā paredzētos ziņojumus un šīs direktīvas piemērošanā gūto pieredzi. Šīs direktīvas IV un V pielikumu var grozīt, lai pilnveidotu emisiju monitoringu, ziņošanu un pārbaudi, kā arī kārtību, kādā par tām ziņo.

Pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, *inter alia*, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

▼ **B***23. pants***Komiteja**

1. Komisijai palīdz Komiteja, kas izveidota ar Lēmuma 93/389/EEK 8. pantu.

2. Ja ir norāde uz šo punktu, tad piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5. un 7. pantu, ņemot vērā minētā lēmuma 8. panta noteikumus.

Lēmuma 1999/468/EK 5. panta 6. punktā noteiktais termiņš ir trīs mēneši.

▼ **M3**

3. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 5.a panta 1. līdz 4. punktu un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

▼ **M4**

4. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4. un 7. pantu, ņemot vērā tā 8. pantu.

▼ **M4***24. pants***Procedūras papildu darbību un gāzu vienaspusējai iekļaušanai**

1. No 2008. gada dalībvalstis var saskaņā ar šo direktīvu piemērot emisijas kvotu tirdzniecību darbībām un siltumnīcas efektu izraisošām gāzēm, kuras nav uzskaitītas I pielikumā, ņemot vērā visus būtiskos kritērijus, jo īpaši ietekmi uz iekšējo tirgu, potenciālos konkurences izkropļojumus, sistēmas vides integritāti un plānotās monitoringa un ziņošanas sistēmas uzticamību, ar nosacījumu, ka Komisija šādu darbību un siltumnīcas efektu izraisīto gāzu iekļaušanu ir apstiprinājusi:

- a) saskaņā ar 23. panta 2. punktā minēto regulatīvo procedūru, ja iekļaušana attiecas uz iekārtām, kuras nav ietvertas I pielikumā; vai
- b) saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru, ja iekļaušana attiecas uz darbībām un siltumnīcas efektu izraisošām gāzēm, kas nav uzskaitītas I pielikumā. Šie pasākumi ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot.

2. Kad ir apstiprināta papildu darbību un gāzu iekļaušana, Komisija var vienlaikus atļaut papildu kvotu piešķiršanu un atļaut citām dalībvalstīm iekļaut šādas papildu darbības un gāzes.

3. Pēc Komisijas iniciatīvas vai pēc dalībvalsts pieprasījuma var pieņemt regulu par monitoringu un ziņošanu par emisijām saistībā ar darbībām, iekārtām un siltumnīcas efektu izraisošajām gāzēm, kuru kombinācija nav minēta I pielikumā, ja šo monitoringu un ziņošanu var veikt ar pienācīgu precizitāti.

Minēto pasākumu, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

*24.a pants***Saskaņoti noteikumi emisiju samazināšanas projektiem**

1. Līdztekus 24. pantā paredzētajai citu gāzu un darbību iekļaušanai var pieņemt īstenošanas pasākumus attiecībā uz kvotu vai kredītu piešķiršanu saistībā ar dalībvalstu pārvaldītiem projektiem, kas samazina tādu siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas, kas nav ietvertas Kopienas sistēmā.

Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Šādu pasākumu dēļ nedrīkst veidoties tādu emisiju samazinājumu dubulta uzskaiti un tie nedrīkst radīt šķēršļus citu tādu emisiju samazināšanas pasākumu īstenošanai, kas nav ietvertas Kopienas sistēmā. Pasākumus pieņem tikai tādā gadījumā, ja nav iespējama citu gāzu un darbību iekļaušana saskaņā ar 24. pantu, un nākamajā Kopienas sistēmas pārskatīšanas reizē ir jāapsver iespēja pieņemt vienotus noteikumus visā Kopienā attiecībā uz šīm emisijām.

▼M4

2. Var pieņemt īstenošanas pasākumus, kas paredz sīkākus noteikumus par kredītu piešķiršanu 1. punktā minētajiem Kopienas līmeņa projektiem.

Šos pasākumus, kas paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, papildinot to, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

3. Dalībvalsts var atteikties piešķirt kvotas vai kredītus saistībā ar konkrētu tipu projektiem, kuri paredz samazināt siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas to teritorijā.

Šādus projektus īsteno, pamatojoties uz nolīgumu ar dalībvalsti, kurā projektu īsteno.

▼B*25. pants***Saistība ar citām siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmām**

1. Šādi līgumi būtu jāslēdz ar trešām valstīm, kuras minētas Kioto protokola B pielikumā un kuras ir šo protokolu ratificējušas, lai nodrošinātu savstarpēju kvotu atzīšanu starp Kopienas sistēmu un citām siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas kvotu tirdzniecības sistēmām saskaņā ar Līguma 300. panta noteikumiem.

▼M4

1.a Var noslēgt nolīgumus, kuros paredzēta kvotu savstarpēja atzīšana starp Kopienas sistēmu un saderīgām obligātajām siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju tirdzniecības sistēmām, kuras paredz absolūtos emisiju ierobežojumus un kuras izveidotas jebkurā citā valstī, pavalstī vai reģionālā struktūrā.

1.b Ar trešām valstīm vai pavalstīm, vai reģionālām struktūrām var noslēgt nesaistošus nolīgumus par administratīvo un tehnisko jautājumu koordinēšanu saistībā ar kvotām Kopienas sistēmā vai citās obligātās siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju tirdzniecības sistēmās, kas paredz absolūtos emisiju ierobežojumus.

▼M3

2. Ja ir noslēgts līgums, kāds minēts 1. punktā, tad Komisija pieņem visus nepieciešamos noteikumus attiecībā uz kvotu savstarpēju atzīšanu atbilstīgi šim līgumam. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

▼M2*25.a pants***Trešo valstu veikti pasākumi, lai mazinātu aviācijas ietekmi uz klimata pārmaiņām**

1. Ja kāda trešā valsts paredz pasākumus, lai mazinātu to lidojumu ietekmi uz klimata pārmaiņām, kuri izlido no attiecīgās valsts un nolaižas Kopienā, Komisija, apspriedusies ar attiecīgo trešo valsti un dalībvalstīm, kas ir 23. panta 1. punktā minētajā komitejā, apsver pieejamās iespējas, lai nodrošinātu Kopienas sistēmas un šīs valsts pasākumu optimālu mijiedarbību.

▼ **M2**

Vajadzības gadījumā Komisija var pieņemt grozījumus, lai paredzētu noteikumus, ka lidojumus, kas veikti no attiecīgās trešās valsts, svītro no I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām, vai lai attiecībā uz aviācijas darbībām, kuras uzskaitītas I pielikumā, noteiktu jebkurus citus grozījumus, kas prasīti nolīgumā saskaņā ar šā punkta ceturto daļu. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

Komisija var ierosināt Eiropas Parlamentam un Padomei jebkākus citus grozījumus šajā direktīvā.

Komisija vajadzības gadījumā var arī ieteikt Padomei sākt sarunas saskaņā ar Līguma 300. panta 1. punktu, lai ar attiecīgo trešo valsti slēgtu nolīgumu.

2. Kopiena un tās dalībvalstis turpina centienus panākt vienošanos par pasaules mēroga pasākumiem, lai samazinātu aviācijas radīto siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju apjomu. Ņemot vērā jebkādu tādu vienošanos, Komisija izvērtē, vai ir jāveic grozījumi šajā direktīvā, ciktāl tā attiecas uz gaisakuģu operatoriem.

▼ **B**

26. pants

Direktīvas 96/61/EK grozījumi

Direktīvas 96/61/EE 9. panta 3. punktam pievieno šādus daļas:

“Ja siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas no iekārtas ir noteiktas I pielikumā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 2003/87/EK (2003. gada 13. oktobris), ar kuru nosaka sistēmu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu tirdzniecībai Kopienā un groza Padomes Direktīvu 96/61/EK (*), saistībā ar iekārtā veicamajām darbībām, atļaujā neietver attiecīgās gāzes tiešās emisijas robežvērtības, ja vien tas nav nepieciešams, lai nerastos nozīmīgs vietējais piesārņojums.

Saistībā ar darbībām, kas minētas Direktīvas 2003/87/EK I pielikumā, dalībvalstis var izvēlēties neizvirzīt prasības attiecībā uz energoefektivitāti sadedzināšanas iekārtām un citām iekārtām objektā, kuras emitē oglekļa dioksīdu.

Nepieciešamības gadījumā kompetentās iestādes atļauju attiecīgi groza.

Trīs iepriekšējās punkta daļas neattiecas uz iekārtām, kurām uz laiku nepiemēro siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas kvotu Kopienas tirdzniecības sistēmu saskaņā ar Direktīvas 2003/87/EK 27. pantu.

(*) OV L 275, 25.10.2003., 32. lpp.”

▼M4

27. pants

To mazo iekārtu izslēgšana no Kopienas sistēmas, uz kurām attiecināti līdzvērtīgi pasākumi

1. Pēc apspriešanās ar operatoru dalībvalstis var no Kopienas sistēmas izslēgt iekārtas, kuras kompetentajām iestādēm paziņojušas, ka to emisijas (izņemot biomasas emisijas) katrā no trim gadiem pirms paziņošanas saskaņā ar a) apakšpunktu bijušas mazākas par 25 000 tonnām oglekļa dioksīda ekvivalenta, un, ja tajās veic sadedzināšanas darbības, to nominālā siltumspēja ir mazāka par 35 MW, un uz kurām attiecināti pasākumi, kas ļaus panākt līdzvērtīgu emisiju samazinājumu; ja attiecīgā dalībvalsts izpilda šādus nosacījumus:

- a) paziņo Komisijai par katru šādu iekārtu, norādot, kādi līdzvērtīgi pasākumi attiecībā uz šo iekārtu, lai sasniegtu līdzvērtīgu ieguldījumu emisiju samazināšanā, ir ieviesti, – pirms dienas, kad iekārtu saraksts jāiesniedz saskaņā ar 11. panta 1. punktu, un vēlākais – dienā, kad šo sarakstu iesniedz Komisijai;
- b) apliecina, ka ir izstrādāta monitoringa kārtība, lai izvērtētu, vai kādā kalendārā gadā kāda no iekārtām ir emitējusi 25 000 tonnu vai vairāk oglekļa dioksīda ekvivalenta (izņemot emisijas no biomasas). Dalībvalstis saskaņā ar 14. pantu var atļaut vienkāršotus monitoringa, ziņošanas un pārbaudes pasākumus attiecībā uz iekārtām, kuru vidējās gada pārbaudītās emisijas 2008.–2010. gadā ir mazākas par 5 000 tonnām gadā;
- c) apliecina, ka, ja kādā kalendārā gadā kāda no iekārtām ir emitējusi 25 000 tonnu vai vairāk oglekļa dioksīda ekvivalenta (izņemot emisijas no biomasas) vai ja pasākumi, kurus piemēro šai iekārtai, lai sasniegtu līdzvērtīgu ieguldījumu emisiju samazināšanā, vairs nav spēkā, iekārta no jauna tiks iekļauta Kopienas sistēmā;
- d) publicē a), b) un c) apakšpunktā minēto informāciju, lai ieinteresētās personas varētu iesniegt savus apsvērumus.

No Kopienas sistēmas var izslēgt arī slimnīcas, ja tās veic līdzvērtīgus pasākumus.

2. Ja pēc tam, kad ir pagājis trīs mēnešu periods no dienas, kad publiskots paziņojums ieinteresētajām personām iesniegt savus apsvērumus, Komisijai sešos mēnešos nerodas iebildumi, izslēgšanu uzskata par apstiprinātu.

Pēc tam, kad kvotas par laika periodu, kurā iekārta ir iekļauta Kopienas sistēmā, ir nodotas, iekārtu no sistēmas izslēdz un dalībvalsts tai vairs nepiešķir bezmaksas kvotas saskaņā ar 10.a pantu.

3. Ja iekārtu no jauna iekļauj Kopienas sistēmā saskaņā ar 1. punkta c) apakšpunktu, jebkādas kvotas, ko piešķir saskaņā ar 10.a pantu, piešķir no gada, kad iekārta no jauna iekļauta sistēmā. Šīm iekārtām piešķirtās kvotas atskaita no daudzuma, ko attiecīgā dalībvalsts, kurā atrodas šīs iekārtas, izsolītu saskaņā ar 10. panta 2. punktu.

▼ **M4**

Jebkura šāda iekārta paliek iekļauta Kopienas sistēmā visā atlikušajā tirdzniecības periodā.

4. Attiecībā uz iekārtām, kuras nav bijušas iekļautas Kopienas sistēmā laikposmā no 2008. gada līdz 2012. gadam, lai noteiktu emisijas trim gadiem pirms paziņošanas saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu, var piemērot vienkāršotas prasības monitoringam, ziņošanai un pārbaudei.

28. pants

Korekcijas, kas piemērojamas pēc tam, kad Kopiena apstiprina starptautisku vienošanos par klimata pārmaiņām

1. Trīs mēnešos no dienas, kad Kopiena ir parakstījusi starptautisku vienošanos par klimata pārmaiņām, kas paredz, ka līdz 2020. gadam siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas obligāti jāsamazina par vairāk nekā 20 % salīdzinājumā ar 1990. gada līmeņiem, kā to atspoguļo 2007. gada marta Eiropadomē apstiprinātās 30 % samazinājuma saistības, Komisija iesniedz ziņojumu, kurā jo īpaši novērtēti šādi punkti:

- a) to pasākumu būtība, par kuriem panākta vienošanās starptautiskās sarunās, kā arī citu attīstīto valstu saistības, kas salīdzināmas ar Kopienas emisiju samazināšanas saistībām, un saistības, kuras uzņēmušās ekonomiski attīstītākās jaunattīstības valstis, lai dotu savai atbildībai un attiecīgajām iespējām atbilstīgu ieguldījumu;
- b) starptautiskās vienošanās par klimata pārmaiņām ietekme un ar to saistītās nepieciešamās izvēles Kopienas līmenī, lai līdzsvaroti, pārredzami un vienlīdzīgi pārietu uz vērienīgāku 30 % samazinājuma mērķi, ņemot vērā Kioto protokola pirmajā saistību periodā paveikto;
- c) Kopienas ražošanas nozaru konkurētspēja, ņemot vērā ar to saistīto oglekļa emisiju pārvirzes riskiem;
- d) starptautiskās vienošanās par klimata pārmaiņām ietekme uz citām Kopienas ekonomikas nozarēm;
- e) ietekme uz Kopienas lauksaimniecības nozari, tostarp oglekļa emisiju pārvirzes riski;
- f) atbilstīgi noteikumi, lai iekļautu ar zemes lietojumu, zemes lietojuma maiņu un mežsaimniecību saistītās emisijas un piesaisti Kopienā;
- g) apmežošana, mežu atjaunošana, atmežošana un mežu degradācijas novēršana trešās valstīs, ja šajā sakarā tiek izveidota starptautiski atzīta sistēma;
- h) vajadzība izstrādāt Kopienas papildu politikas virzienus un pasākumus, ievērojot Kopienas un dalībvalstu saistības attiecībā uz siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisiju samazināšanu.

▼ **M4**

2. Pamatojoties uz 1. punktā minēto ziņojumu, Komisija vajadzības gadījumā iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei likumdošanas priekšlikumu, lai saskaņā ar 1. punktu grozītu šo direktīvu, paredzot grozošās direktīvas stāšanās spēkā tad, kad Kopiena apstiprina starptautisko vienošanos par klimata pārmaiņām, un ņemot vērā emisiju samazināšanas saistības, ko paredz minētā vienošanās.

Priekšlikuma pamatā ir pārredzamības, ekonomiskās efektivitātes un izmaksu lietderības principi, kā arī dalībvalstu saistību taisnīga un solidāra sadale.

3. Priekšlikums ļauj operatoriem vajadzības gadījumā papildus šajā direktīvā paredzētajiem kredītiem izmantot SES, ESV vai citus apstiprinātus kredītus no trešām valstīm, kuras ir ratificējušas starptautisko vienošanos par klimata pārmaiņām.

4. Vajadzības gadījumā priekšlikumā iekļauj arī citus nepieciešamos pasākumus, lai palīdzētu sasniegt obligāto samazinājumu atbilstīgi 1. punktam pārredzamā, līdzsvarotā un taisnīgā veidā, un jo īpaši iekļauj īstenošanas pasākumus, lai paredzētu, ka Kopienas sistēmā iesaistījušies operatori var izmantot citus projektu kredītus līdztekus tiem, kas minēti 11.a panta 2. līdz 5. punktā, vai ka šādi operatori vajadzības gadījumā var izmantot citus mehānismus, kas izveidoti saskaņā ar starptautisko vienošanos par klimata pārmaiņām.

5. Priekšlikumā iekļauj atbilstīgus pārejas un apturēšanas pasākumus, kuri jāveic, kamēr nav stājusies spēkā starptautiskā vienošanās par klimata pārmaiņām.

▼ **M6***28.a pants*

Atkāpes, kas piemērojamas, pirms līdz 2020. gadam tiek īstenota starptautiska vienošanās, ar kuru piemēro vienotu un globālu tirgus pasākumu

1. Atkāpjoties no 12. panta 2.a punkta, 14. panta 3. punkta un 16. panta, dalībvalstis uzskata, ka minētajos noteikumos paredzētās prasības ir izpildītas un neveic nekādas darbības pret gaisakuģu operatoriem:

a) attiecībā uz visām emisijām, kas rodas lidojumos no/uz lidlaukiem, kas atrodas valstīs ārpus Eiropas Ekonomikas zona (EEZ), katrā kalendārajā gadā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim;

b) attiecībā uz visām emisijām, kas rodas lidojumos starp lidlauku, kas atrodas tālākajos reģionos Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 349. panta nozīmē, un lidlauku, kas atrodas citā EEZ reģionā, katrā kalendārajā gadā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gadam 31. decembrim;

▼ **M6**

- c) ja kvotas par verificētām 2013. gada emisijām, kas radušās lidojumos starp lidlaukiem, kas atrodas EEZ valstīs, tiek nodotas līdz 2015. gada 30. aprīlim, nevis līdz 2014. gada 30. aprīlim, un ja par verificētajām 2013. gada emisijām no šiem lidojumiem paziņo līdz 2015. gada 31. martam, nevis 2014. gada 31. martam.

11.a, 12. un 14. panta nozīmē verificētās emisijas, kas radušās pirmajā daļā neminētos lidojumos, uzskata par gaisakuģa operatora verificētajām emisijām.

2. Atkāpjoties no 3.e panta 5. punkta un 3.f panta, gaisakuģa operatoram, kas izmanto šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā minētās atkāpes, piešķir bezmaksas kvotas, kuru daudzums ir samazināts proporcionāli samazinātajam nododamo kvotu daudzumam, kā paredzēts minētajos apakšpunktos.

Atkāpjoties no 3.f panta 8. punkta, atceļ kvotas, kas netiek piešķirtas šā punkta pirmās daļas piemērošanas rezultātā.

Kas attiecas uz darbību laikposmā no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim, dalībvalstis ► **C1** līdz 2014. gada 1. septembra ◀ publicē bezmaksas aviācijas nozares kvotu daudzumus, kas piešķirti katram gaisakuģa operatoram.

3. Atkāpjoties no 3.d panta, dalībvalstis izsola aviācijas kvotu daudzumu, kas ir samazināts proporcionāli visu piešķirto kvotu samazinājumam.

4. Atkāpjoties no 3.d panta 3. punkta, kvotu daudzumu, kas jāizsola katrai dalībvalstij par laikposmu no 2013. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim, samazina tā, lai tas atbilstu to uz dalībvalsti attiecināto aviācijas emisiju daļai, kas radušās lidojumos, kuriem nepiemēro šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzēto atkāpi.

5. Atkāpjoties no 3.g panta, gaisakuģu operatoriem neprasa iesniegt monitoringa plānus, ar ko paredz pasākumus par emisiju monitoringu un ziņošanu attiecībā uz lidojumiem, kuriem piemēro šā panta 1. punkta a) un b) apakšpunktā paredzēto atkāpi.

6. Atkāpjoties no 3.g, 12., 15. un 18.a panta, ja gaisakuģa operatora kopējās gada emisijas ir mazākas par 25 000 tonnām CO₂, tā emisijas uzskata par verificētām emisijām, ja tās noteiktas, izmantojot mazo emitētāju rīku, kurš apstiprināts saskaņā ar Komisijas Regulu (ES) Nr. 606/2010 ⁽¹⁾ un kuru aizpildījis *Eurocontrol* ar datiem no tās ETS

⁽¹⁾ Komisijas Regula (ES) Nr. 606/2010 (2010. gada 9. jūlijs), ar ko apstiprina Eiropas Aeronavigācijas drošības organizācijas (*Eurocontrol*) izstrādātu vienkāršotu instrumentu degvielas patēriņa aplēsēm konkrētiem gaisa kuģu ekspluatantiem, kas ir mazie emitētāji (OV L 175, 10.7.2010., 25. lpp.).

▼ M6

atbalsta mehānisma. Dalībvalstis var nekomerciāliem gaisakuģu operatoriem piemērot vienkāršotas procedūras, ja šādu procedūru nodrošinātā precizitāte nav mazāka par mazo emitētāju rīka nodrošināto precizitāti.

7. Šā panta nozīmē lidojumus starp lidlaukiem, kas atrodas EEZ valstīs un valstīs, kas Savienībai pievienojās 2013. gadā, uzskata par lidojumiem starp lidlaukiem, kas atrodas EEZ valstīs.

8. Komisija regulāri un vismaz reizi gadā informē Eiropas Parlamentu un Padomi par Starptautiskās Civilās aviācijas organizācijas (ICAO) sarunās panākto, kā arī par tās centieniem veicināt tirgus mehānismu starptautisku pieņemšanu trešās valstīs. Pēc 2016. gada ICAO asamblejas Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu par darbībām, lai īstenotu starptautisku vienošanos par globālo tirgus mehānismu no 2020. gada, ar ko nediskriminējošā veidā samazinās aviācijas radītās siltumnīcefekta gāzu emisijas, tostarp informāciju par ieņēmumu izlietojumu, ko dalībvalstis iesniegušas saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 525/2013 17. pantu.

Savā ziņojumā Komisija apsver un vajadzības gadījumā, reaģējot uz sarunās panākto, ietver priekšlikumus par to, kādā mērā no 2017. gada 1. janvāra būtu jāaptver emisijas, kas rodas lidojumos no/uz lidlaukiem, kas atrodas valstīs ārpus EEZ. Savā ziņojumā Komisija arī izskaidro risinājumus citām problēmām, kas var rasties šā panta 1. līdz 4. punkta piemērošanas gaitā, un tajā pašā laikā gādā par vienlīdzīgu attieksmi pret visiem operatoriem, kas darbojas vienā maršrutā.

▼ M4*29. pants***Ziņojums, lai nodrošinātu oglekļa tirgus labāku darbību**

Ja, pamatojoties uz 10. panta 5. punktā minētajiem regulārajiem ziņojumiem par oglekļa tirgu, Komisijai ir pierādījumi, ka oglekļa tirgus nedarbojas pienācīgi, tā iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei. Ziņojumam vajadzības gadījumā var pievienot priekšlikumus nolūkā palielināt oglekļa tirgus pārredzamību un ierosināt pasākumus, lai uzlabotu tā darbību.

*29.a pants***Pasākumi gadījumā, ja cenu svārstības ir pārmērīgas**

1. Ja ilgāk par sešiem secīgiem mēnešiem kvotu cena Eiropas oglekļa tirgū ir vairāk nekā trīs reizes augstāka par vidējo kvotu cenu divos iepriekšējos gados, Komisija nekavējoties sasauc saskaņā ar Lēmuma Nr. 280/2004/EK 9. pantu izveidotās komitejas sanāksmi.

▼M4

2. Ja 1. punktā minētās cenu izmaiņas neatbilst mainīgajiem tirgus pamatprincipiem, ņemot vērā cenu izmaiņu pakāpi, var piemērot kādu no šādiem pasākumiem:

- a) pasākumu, ar kuru dalībvalstīm ļauj izsolē piedāvāt daļu no kvotu daudzuma;
- b) pasākumu, ar kuru atļauj dalībvalstīm piedāvāt izsolē līdz 25 % no kvotām, kas joprojām ir jauno iekārtu rezervē.

Šos pasākumus pieņem saskaņā ar 23. panta 4. punktā minēto vadības procedūru.

3. Pasākumā vislielākā mērā ievēro ziņojumus, ko Komisija iesniegusi Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar 29. pantu, kā arī dalībvalstu sniegto citu atbilstīgo informāciju.

4. Kārtību, kādā piemēro šos noteikumus, paredz 10. panta 4. punktā minētajā regulā.

▼B*30. pants***Pārskatīšana un turpmākā attīstība**

1. Pamatojoties uz sasniegto progresu, veicot siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas monitoringu, Komisija līdz 2004. gada 31. decembrim var iesniegt Eiropas Parlamentam un Padomei priekšlikumu grozīt I pielikumu, lai iekļautu tajā citas darbības un citas II pielikumā minēto siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas.

2. Pamatojoties uz šīs direktīvas piemērošanā gūto pieredzi un progresu, kas panākts siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas monitoringā, kā arī ņemot vērā starptautiska līmeņa sasniegumus, Komisija gatavo ziņojumu par šīs direktīvas piemērošanu, apsverot:

- a) to, vai un kā būtu jāgroza I pielikums, lai tajā iekļautu citas nozares darbības, cita starpā ķīmijas, alumīnija un transporta nozares darbības, un citas II pielikumā minēto siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisijas, lai uzlabotu sistēmas ekonomisko efektivitāti;
- b) Kopienas emisijas kvotu tirdzniecības sistēmas saistību ar starptautisko emisijas kvotu tirdzniecību, kas sāksies 2008. gadā;
- c) piešķiršanas metodes (ietverot vairāksolīšanu pēc 2012. gada) un III pielikumā minēto valsts kvotu sadales plānu kritēriju turpmāku saskaņošanu;

▼M1

- d) projekta mehānismu kredītu izmantošanu, tostarp vajadzību saskaņot SES un ESV pieļauto izmantošanu Kopienas sistēmā;

▼B

- e) emisijas kvotu tirdzniecības saistību ar citiem pasākumiem, ko īsteno dalībvalstu un Kopienas līmenī, ietverot nodokļu politiku, kas vērsti uz tiem pašiem mērķiem;
- f) to, vai lietderīgs ieviest vienotu Kopienas reģistru;
- g) sankciju līmeni par emisijas pārsniegšanu, ņemot vērā, cita starpā, inflāciju;
- h) kvotu tirdzniecības sistēmas darbību, it īpaši ņemot vērā iespējamus traucējumus tirgū;
- i) to, kā pielāgot Kopienas sistēmu paplašinātai Eiropas Savienībai;
- j) iekārtu kopfondus;
- k) iespēju izstrādāt Kopienas mēroga kvotu sadales kritērijus, ņemot vērā labākās pieejamās tehnikas un izmaksu un guvumu analīzi;

▼M1

- l) projekta mehānismu ietekmi uz projekta norises valstīm, īpaši uz to attīstības mērķiem, to, vai ir apstiprinātas KĪ un TAM hidroelektroenerģijas ražošanas projektu aktivitātes ar saražotās jaudas daudzumu, kas pārsniedz 500 MW un kam ir negatīva ietekme uz vidi vai negatīvas sociālas sekas, un šādas hidroelektriskās jaudas ražošanas projekta aktivitāšu rezultātā iegūto SES un ESV turpmāko izmantošanu Kopienas sistēmā;
- m) atbalstu rīcībspējas palielināšanas pasākumiem jaunattīstības valstīs un valstīs, kas ir iekļāvušās pārejas procesā uz tirgus ekonomiku;
- n) praktiskos pasākumus un procedūras dalībvalsts iekšzemes projekta aktivitāšu apstiprināšanai un kvotu piešķiršanai par emisijas samazinājumiem vai ierobežojumiem, kas radušies no šādām aktivitātēm no 2008. gada;
- o) tehniskos noteikumus saistībā ar kredītu pagaidu raksturu un ierobežojumu 1 % apmērā zemes lietošanas, zemes lietošanas maiņas un mežsaimnieciskās darbības tiesību piešķiršanai, kā tas noteikts Lēmumā 17/CP.7, kā arī noteikumus, kas saistīti ar rezultātiem, kuri gūti, novērtējot iespējamo risku saistībā ar ģenētiski modificētu organismu un potenciāli invazīvo svešzemju sugu izmantošanu, lai ļautu operatoriem izmantot SES un ESV, kas saistīti ar apmežošanas un mežu atjaunošanas projekta aktivitātēm saskaņā ar Kopienas 2008. gada sistēmu, saskaņā ar lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar *UNFCCC* vai Kioto Protokolu.

▼B

Komisija līdz 2006. gada 30. jūnijam iesniedz šo ziņojumu Eiropas Parlamentam un Komisijai, vajadzības gadījumā pievienojot priekšlikumus.

▼ **M1**

3. Pirms katra laikposma, kas minēts 11. panta 2. punktā, katra dalībvalsts publicē savā emisijas kvotu valsts sadales plānā ESV un SES paredzēto izmantošanu un katrai iekārtai piešķirto procentuālo daļu, kuras apjomā operatori ir ļauts izmantot ESV un SES saskaņā ar Kopienas sistēmu konkrētajam laikposmam. Kopējais izmantoto ESV un SES daudzums saskan ar dalībvalsts papildsaistībām, ko tā uzņēmusies saskaņā ar Kioto Protokolu un *UNFCCC*, un lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar tiem.

Saskaņā ar 3. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 11. februāra Lēmumā Nr. 280/2004/EK par monitoringa mehānismu attiecībā uz siltumnīcefekta gāzu emisiju⁽¹⁾ dalībvalstis ik pēc diviem gadiem ziņo Komisijai par to, kādā apmērā iekšzemes pasākumi faktiski veido būtisku daļu no valsts līmenī veiktiem centieniem, kā arī to, kādā apmērā kopīgas īstenošanas mehānismu izmantošana faktiski papildina valsts pasākumus un kāda ir to savstarpējā attiecība, saskaņā ar Kioto Protokolu un lēmumiem, kas pieņemti saskaņā ar to. Komisija par to sniedz ziņojumu saskaņā ar minētā lēmuma 5. pantu. Ņemot vērā šo ziņojumu, Komisija vajadzības gadījumā iesniedz priekšlikumu normatīvam aktam vai cita rakstura pasākumam ar mērķi papildināt dalībvalstu piemērotos noteikumus, lai nodrošinātu, ka mehānismu izmantošana ir papildus valsts pasākumiem Kopienas kontekstā.

▼ **M2**

4. Komisija līdz 2014. gada 1. decembrim, pamatojoties uz šīs direktīvas īstenošanas pārraudzību un pieredzi, pārskata šīs direktīvas darbību saistībā ar I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām un vajadzības gadījumā iesniedz priekšlikumus Eiropas Parlamentam un Padomei saskaņā ar Līguma 251. pantu. Komisija jo īpaši izvērtē:

- a) direktīvas rezultātus un ietekmi uz vispārējo Kopienas sistēmas darbību;
- b) aviācijas kvotu tirdzniecības sistēmas darbību, jo īpaši – ņemot vērā iespējamus tirgus darbības traucējumus;
- c) Kopienas sistēmas efektivitāti no vides viedokļa un to, kādā apjomā būtu jāsamazina saskaņā ar 3.c pantu gaisakuģu operatoriem sadalīto kvotu kopējais daudzums atbilstīgi vispārējiem ES emisiju apjoma samazināšanas mērķiem;
- d) Kopienas sistēmas ietekmi uz aviācijas nozari, tostarp konkurētspējas jautājumiem, jo īpaši ņemot vērā ārpus ES īstenoto klimata pārmaiņu novēršanas politiku ietekmi;
- e) īpašās rezerves turpmāku saglabāšanu attiecībā uz gaisakuģu operatoriem, ņemot vērā iespējamu visas nozares izaugsmes tempu konvergenci;
- f) Kopienas sistēmas ietekmi uz Kopienas salu, izolētu reģionu, perifēro reģionu un attālāko reģionu strukturālo atkarību no gaisa transporta;

⁽¹⁾ OV L 49, 19.2.2004., 1. lpp.

▼M2

- g) to, vai būtu jāiekļauj vārtejas sistēma, lai atvieglotu kvotu tirdzniecību starp gaisakuģu operatoriem un iekārtu operatoriem, vienlaikus nodrošinot to, ka nekādi darījumi neizraisa gaisakuģu operatoru kvotu neto pārskaitījumus iekārtu operatoriem;
- h) to, kāda ietekme ir neiekļaušanas robežvērtībām, kā noteikts I pielikumā, attiecībā uz sertificēto maksimālo pacelšanās masu un lidojumu skaitu, ko gaisakuģa operators veic gada laikā; un
- i) to, kāda ir ietekme dažu tādu lidojumu atbrīvošanai no Kopienas sistēmas, kas veikti, pamatojoties uz sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumu, kurš uzlikts saskaņā ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 2408/92 (1992. gada 23. jūlijs) par Kopienas aviosabiedrību piekļuvi Kopienas iekšējiem gaisa ceļiem ⁽¹⁾;
- j) attīstību, tostarp turpmākas attīstības iespējas aviācijas energoefektivitātes jomā, un jo īpaši sasniegumus *ACARE* (Eiropas Aeronautikas pētniecības konsultatīvās padomes) noteiktā mērķa – izstrādāt un demonstrēt tehnoloģijas, kas līdz 2020. gadam spēj samazināt degvielas patēriņu par 50 %, – sasniegšanā un to, vai ir vajadzīgi turpmāki pasākumi energoefektivitātes palielināšanai;
- k) zinātniskās izpratnes attīstību par klimata pārmaiņu ietekmi uz aviācijas radītājam izplūdes grīstēm un spalvu mākoņiem, lai varētu ierosināt efektīvus pārmaiņu mazināšanas pasākumus.

Komisija attiecīgi iesniedz ziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei.

V NODAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

▼B*31. pants***Īstenošana**

1. Dalībvalstīs stājas spēkā normatīvi un administratīvi akti, kas vajadzīgi, lai, vēlākais, līdz 2003. gada 31. decembrim nodrošinātu atbilstību šai direktīvai. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju. Komisija ziņo citām dalībvalstīm par šiem normatīviem un administratīviem aktiem.

Kad dalībvalstis pieņem šos pasākumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu, vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāmas šādas atsauces.

2. Dalībvalstis paziņo Komisijai savu tiesību aktu noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva. Komisija par to informē pārējās dalībvalstis.

⁽¹⁾ OV L 240, 24.8.1992., 8. lpp.

▼B

32. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā dienā, kad to publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

33. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

▼ M4

I PIELIKUMS

DARBĪBU KATEGORIJAS, UZ KO ATTIECAS ŠĪ DIREKTĪVA

1. Šī direktīva neattiecas uz iekārtām vai iekārtu daļām, ko izmanto pētniecībā, jaunu produktu izstrādei un testēšanai, un uz iekārtām, kurās izmanto tikai biomasu.
2. Šādas robežvērtības parasti attiecas uz ražošanas jaudu vai produkciju. Ja vairākas darbības, kuras klasificētas vienā un tajā pašā kategorijā, tiek veiktas tajā pašā iekārtā, šādu darbību jaudas tiek summētas.
3. Nosakot iekārtas kopējo nominālo siltumspēju, lai izlemtu par tās iekļaušanu Kopienas sistēmā, visu to tehnisko vienību nominālā siltumspēja, kuras ir tās daļa un kurās šajā iekārtā tiek sadedzināts kurināmais, tiek summēta. Šīs vienības var būt arī visu veidu katli, degkameras, turbīnas, sildītāji, kurtuves, sadedzināšanas iekārtas, apdedzināšanas krāsnis, citu veidu krāsnis, ceplī, žāvētāji, dzinēji, kurināmā elementi, ķīmiskie sadedzināšanas un CO₂ uztveršanas bloki (CLC), degļi un termiskās vai katalītiskās pēcsadedzināšanas iekārtas. Šajā aprēķinā neņem vērā vienības ar nominālo siltumspēju, kuras mazāka par 3 MW, un vienības, kurās izmanto vienīgi biomasu. "Vienīgi biomasu izmantojošas vienības" ir vienības, kuras izmanto fosilo kurināmo tikai laikā, kad vienība darbu sāk un beidz.
4. Ja vienībā veic darbību, kurai robežvērtība nav izteikta kā kopējā nominālā siltumspēja, šīs darbības robežvērtībai, pieņemot lēmumu par iekārtas iekļaušanu Kopienas sistēmā, jāpiešķir prioritāte.
5. Ja kādas šajā pielikumā minētās darbības jaudas robežvērtība kādā iekārtā tiek pārsniegta, visas vienības, kurās tiek sadedzināts kurināmais, izņemot vienības bīstamo atkritumu vai sadzīves atkritumu sadedzināšanai, tiek iekļautas siltumnīcas efektu izraisīto gāzu emisiju atļaujā.
6. No 2012. gada 1. janvāra iekļauj visus lidojumus uz lidlauku vai no lidlauka, kas atrodas tādas dalībvalsts teritorijā, uz ko attiecas Līgums.

Darbības	Siltumnīcas efektu izraisītais gāzes
Kurināmā sadedzināšana iekārtās ar kopējo nominālo siltumspēju, kas pārsniedz 20 MW (izņemot iekārtas bīstamo atkritumu vai sadzīves atkritumu sadedzināšanai)	Oglekļa dioksīds
Minerāleļļu rafinēšana	Oglekļa dioksīds
Koksa ražošana	Oglekļa dioksīds
Metāla rūdas (tostarp sēra rūdas) apdedzināšana vai saķepināšana, tostarp granulēšana	Oglekļa dioksīds
Čuguna vai tērauda ražošana (primārā vai sekundārā), tostarp izmantojot nepārtraukto liešanu, kopējai jaudai pārsniedzot 2,5 tonnas stundā	Oglekļa dioksīds
Melno metālu (tostarp ferosakausējumu) ražošana vai pārstrāde, kurā tiek izmantotas sadedzināšanas vienības, kuru kopējā nominālā siltumspēja ir lielāka par 20 MW. Pārstrādē cita starpā tiek izmantoti velmēšanas stāvi, tvaika pārkarsētāji, atļaidināšanas krāsnis, kaluvju, lietuvju, pārklājumu un kodināšanas iekārtas	Oglekļa dioksīds

▼ M4

Darbības	Siltumnīcas efektu izraisošās gāzes
Primārā alumīnija ražošana	Oglekļa dioksīds un perfluorogļūdeņraži
Sekundārā alumīnija ražošana, kurā tiek izmantotas sadedzināšanas vienības, kuru kopējā nominālā siltumspēja ir lielāka par 20 MW	Oglekļa dioksīds
Krāsaino metālu ražošana vai pārstrāde, tostarp sakausējumu ražošana, rafinēšana, liešana u. c., kurā izmantojamo sadedzināšanas vienību kopējā nominālā siltumspēja (tostarp kurināmo siltumspēja, kurus izmanto kā reducējošus aģentus) ir lielāka par 20 MW	Oglekļa dioksīds
Cementa klinkera ražošana rotācijas krāsnīs ar ražošanas jaudu, kura lielāka par 500 tonnām dienā, vai citu veidu krāsnīs, kuru jauda ir lielāka par 50 tonnām dienā	Oglekļa dioksīds
Kaļķu ražošana, kā arī dolomīta vai magnēzīta apdedzināšana rotācijas krāsnīs vai citu veidu krāsnīs, kuru jauda ir lielāka par 50 tonnām dienā	Oglekļa dioksīds
Stikla, tostarp stikla šķiedras, ražošana iekārtās ar kausēšanas jaudu, kas pārsniedz 20 tonnas dienā	Oglekļa dioksīds
Apdedzinātu keramikas izstrādājumu ražošana, jo īpaši kārnīņu, ķieģeļu, ugunsizturīgo ķieģeļu, flīžu, keramikas vai porcelāna ražošana ar jaudu virs 75 tonnām dienā	Oglekļa dioksīds
Minerālvates izolācijas materiālu ražošana, izmantojot stiklu, akmeni vai izdedžus, ar kausēšanas jaudu virs 20 tonnām dienā	Oglekļa dioksīds
Ģipša žāvēšana vai apdedzināšana vai ģipškartona sausā apmetuma plātņu un citu ģipša izstrādājumu ražošana, kur izmantojamo sadedzināšanas vienību kopējā nominālā siltumspēja ir lielāka par 20 MW	Oglekļa dioksīds
Celulozes ražošana no koksnes vai citiem šķiedrainiem materiāliem	Oglekļa dioksīds
Papīra vai kartona ražošana, ražošanas jaudai pārsniedzot 20 tonnas dienā	Oglekļa dioksīds
Kvēpu ražošana, karbonizējot tādus organiskās vielas saturošus materiālus kā nafta, gudrons, krekīnga un pārtvaices atlikumus, kurā izmantojamo sadedzināšanas vienību kopējā nominālā siltumspēja ir lielāka par 20 MW	Oglekļa dioksīds
Slāpekļskābes ražošana	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds
Adipīnskābes ražošana	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds

▼ M4

Darbības	Siltumnīcas efektu izraisošās gāzes
Glioksāla un glioksālskābes ražošana	Oglekļa dioksīds un slāpekļa oksīds
Amonjaka ražošana	Oglekļa dioksīds
Organisko ķīmisko vielu lielapjoma ražošana krekinga, reforminga, daļējas vai pilnīgas oksidēšanas vai līdzīgos procesos ar ražošanas jaudu, kas pārsniedz 100 tonnas dienā	Oglekļa dioksīds
Ūdeņraža (H ₂) un sintēzes gāzes ražošana reforminga vai daļējas oksidēšanas procesā ar ražošanas jaudu, kas pārsniedz 25 tonnas dienā	Oglekļa dioksīds
Nātrija karbonāta (Na ₂ CO ₃) un nātrija bikarbonāta (NaHCO ₃) ražošana	Oglekļa dioksīds
Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu uztveršana no iekārtām, uz kurām attiecas šī direktīva, lai tās transportētu un uzglabātu ģeoloģiskās uzglabāšanas krātuvēs, kas atļautas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK	Oglekļa dioksīds
Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu transportēšana pa cauruļvadiem uz ģeoloģiskās uzglabāšanas krātuvēm, kas atļautas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK	Oglekļa dioksīds
Siltumnīcas efektu izraisošo gāzu ģeoloģiska uzglabāšana krātuvēs, kas atļautas saskaņā ar Direktīvu 2009/31/EK	Oglekļa dioksīds
Aviācija	Oglekļa dioksīds
Lidojumi no lidlauka vai uz lidlauku, kas atrodas tādas dalībvalsts teritorijā, uz kuru attiecas Līgums.	
Pie šīs darbības nepieder:	
a) lidojumi, ko veic vienīgi valstu, kuras nav Eiropas Savienības dalībvalstis, valdošo monarhu un viņu tuvāko radnieku, valstu vadītāju, valdību vadītāju un valdību ministru pārvadāšanai oficiālos komandējumos, ja tas ir pamatots ar atbilstīgu statusa norādi lidojumu plānā;	
b) militāri lidojumi ar militārām lidmašīnām, kā arī muitas un policijas veikti lidojumi;	
c) lidojumi, kas saistīti ar meklēšanas un glābšanas darbībām, ugunsdzēsības lidojumi, lidojumi, ko veic humāniem mērķiem, un ātrās medicīniskās palīdzības lidojumi, ko atļāvusi attiecīga kompetentā iestāde;	
d) visi lidojumi, ko veic vienīgi saskaņā ar vizuālo lidojumu noteikumiem, kā paredzēts Čikāgas konvencijas 2. pielikumā;	
e) lidojumi, kas beidzas lidlaukā, kurā gaisakuģis ir sācis lidojumu un attiecīgā lidojuma laikā nav nosēdies;	

▼ **M4**

Darbības	Siltumnīcas efektu izraisošās gāzes
f) mācību lidojumi, kurus veic vienīgi nolūkā iegūt licenci vai konkrētu kategoriju, kuros piedalās tikai pilota kabīnes apkalpe, ja tas ir pamatots ar atbilstīgu piezīmi lidojumu plānā un ja lidojums nav pasažieru un/vai kravas pārvadāšanas pakalpojums, gaisakuģu pārlidojums vai gaisakuģu nogāde; g) lidojumi, ko veic vienīgi tādēļ, lai veiktu zinātniskus pētījumus vai pārbaudītu, testētu vai sertificētu gaisakuģi vai tā iekārtas neatkarīgi no tā, vai attiecīgās iekārtas izmanto lidojumā vai uz zemes; h) lidojumi, ko veic ar gaisakuģiem, kuru sertificētā maksimālā pacelšanās masa ir mazāka par 5 700 kg; i) lidojumi, ko veic, pamatojoties uz sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas pienākumiem, kuri noteikti saskaņā ar Regulu (EEK) Nr. 2408/92 attiecībā uz maršrutiem tālākajos reģionos, kā noteikts Līguma 299. panta 2. punktā, vai uz maršrutiem, kur piedāvātā kapacitāte nepārsniedz 30 000 sēdvietu gadā; j) lidojumi, uz kuriem attiekos šī darbība, ja nebūtu šā punkta, un kurus veic komerciāls gaisa transporta operators, kas vai nu: — trijos secīgos četru mēnešu laikposmos veic mazāk par 243 lidojumiem laikposmā; vai — veic lidojumus, kuru ikgadējās kopējās oglekļa dioksīda emisijas nepārsniedz 10 000 tonnu gadā. Saskaņā ar šo punktu no šīs direktīvas piemērošanas jomas nedrīkst izslēgt lidojumus, ko veic vienīgi dalībvalstu valdošo monarhu un viņu tuvāko radnieku, valstu vadītāju, valdību vadītāju un valdību ministru pārvadāšanai oficiālos komandējumos; un ► M6 k) no 2013. gada 1. janvāra līdz 2020. gada 31. decembrim lidojumi, kuri šā apakšpunkta nozīmē varētu ietilpt šajā darbībā un kurus veic nekomerciāls gaisakuģa operators, kas veic lidojumus, kuru kopējās gada emisijas ir mazākas par 1 000 tonnām gadā. ◀	

II PIELIKUMS

**SILTUMNĪCAS EFEKTU IZRAISOŠĀS GĀZES, KAS MINĒTAS 3. UN
30. PANTĀ**

Oglekļa dioksīds (CO₂)

Metāns (CH₄)

Slāpekļa oksīds (N₂O)

Fluorogļūdeņraži (HFC)

Perfluorogļūdeņraži (PFC)

Sēra heksafluorīds (SF₆)

▼ **M4***II.a PIELIKUMS*

Dalībvalstīm izsolāmo kvotu procentuālā apjoma palielināšana saskaņā ar 10. panta 2. punkta a) apakšpunktu Kopienas solidaritātes un izaugsmes labad, lai samazinātu emisijas un pielāgotos klimata pārmaiņu ietekmei

	Dalībvalsts daļa
Beļģija	10 %
Bulgārija	53 %
Čehija	31 %
Igaunija	42 %
Grieķija	17 %
Spānija	13 %

▼ **A1**

Horvātija	26 %
-----------	------

▼ **M4**

Itālija	2 %
Kipra	20 %
Latvija	56 %
Lietuva	46 %
Luksemburga	10 %
Ungārija	28 %
Malta	23 %
Polija	39 %
Portugāle	16 %
Rumānija	53 %
Slovēnija	20 %
Slovākija	41 %
Zviedrija	10 %

▼ **M4***II.b PIELIKUMS*

KVOTU SADALĪJUMS, KURUS DALĪBVALSTIS IZSOLA SASKAŅĀ AR 10. PANTA 2. PUNKTA c) APAKŠPUNKTU UN KAS ATSPoguĻO ATSEVIŠĶU DALĪBVALSTU IEPRIEKŠĒJOS CENTIENUS PANĀKT SILTUMNĪCAS EFEKTU IZRAISOŠO GĀZU EMISIJU SAMAZINĀŠANOS PAR 20 %

Dalībvalsts	2 % no Kioto protokola bāzes sadalījuma procentos
Bulgārija	15 %
Čehija	4 %
Igaunija	6 %
Ungārija	5 %
Latvija	4 %
Lietuva	7 %
Polija	27 %
Rumānija	29 %
Slovākija	3 %

▼B*IV PIELIKUMS***14. PANTA 1. PUNKTĀ MINĒTĀ MONITORINGA UN ZIŅOŠANAS PRINCIPI****▼M2****A DAĻA – Stacionāru iekārtu radītu emisiju pārraudzība un ziņojumi par to****▼B****Oglekļa dioksīda emisijas monitorings**

Emisiju veic monitoringu vai nu pēc aprēķiniem, vai mērījumiem.

Aprēķināšana

Emisiju aprēķina pēc formulas:

darbības dati × emisijas koeficients × oksidācijas koeficients

Attiecībā uz darbības datiem (patērētais kurināmais, ražošanas tempi u.tml.) veic monitoringu, pamatojoties uz piegādes datiem vai aprēķiniem.

Aprēķiniem izmanto apstiprinātos emisijas koeficientus. Visiem kurināmajiem ir piemērojami katrai darbībai raksturīgie emisijas koeficienti. Standartkoeficienti ir piemērojami visiem kurināmajiem, izņemot nekomerciālus kurināmos (atkritumus, piemēram, riepas un rūpniecisko procesu gāzes). Slāņu specifiskie standartkoeficienti ogleņiem un ES raksturīgie jeb ražotājvalsts raksturīgie standartkoeficienti dabasgāzei vēl ir jāizstrādā. Klimata pārmaiņu starpvaldības padomes (IPCC) standartlielumi ir piemērojami naftas pārstrādes produktiem. Pieņem, ka biomasas emisijas koeficients ir vienāds ar nulli.

Ja emisijas koeficientā nav ņemts vērā tas, ka daļa no oglekļa paliek neoksidēta, tad papildus vēl ir jāizmanto oksidācijas koeficients. Ja darbībai raksturīgie emisijas koeficienti ir aprēķināti un tajos ņemta vērā oksidācija, tad oksidācijas koeficients nav jālieto.

Lieto oksidācijas standartkoeficientus, kas izstrādāti saskaņā ar Direktīvu 96/61/EK, izņemot gadījumu, kad operators var pierādīt, ka darbībai raksturīgie koeficienti ir precīzāki.

Katrai darbībai, katrai iekārtai un katram kurināmajam ir jāveic atsevišķs aprēķins.

Mērījumi

Emisijas mērījumiem izmanto standartizētas vai vispāratzītas metodes, un tos apstiprina ar emisiju aprēķiniem.

Citu siltumnīcas efektu izraisošo gāzu emisijas monitorings**▼M3**

Emisijas monitoringam izmanto standartizētas vai vispāratzītas metodes, kuras izstrādājusi Komisija sadarbībā ar ieinteresētām personām. Šos pasākumus, kas ir paredzēti, lai grozītu nebūtiskus šīs direktīvas elementus, to papildinot, pieņem saskaņā ar 23. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru.

▼B**Ziņošana par emisiju**

Katrs operators ziņojumā par iekārtu iekļauj šādu informāciju:

A. Iekārtas identifikācijas datus:

- iekārtas nosaukumu,
- iekārtas adresi, norādot pasta kodu un valsti,
- to I pielikumā minēto darbību tipu un skaitu, kādas veic ar iekārtu,

▼B

- kontaktpersonas adresi, telefonu, faksu un e-pasta adresi, un
- iekārtas īpašnieka un jebkuras mātessabiedrības vārdu vai nosaukumu.

B. Par visām I pielikuma darbībām, kuras veic objektā un kurām aprēķina emisiju, norāda šādus datus:

- darbības datus,
- emisijas koeficientus,
- oksidācijas koeficientus,
- kopējo emisiju, un
- kļūdas iespējamību.

C. Par visām I pielikuma darbībām, kuras veic objektā un kurām mēra emisiju, norāda šādus datus:

- kopējo emisiju,
- informāciju par mērīšanas metožu uzticamību, un
- kļūdas iespējamību.

D. Ziņojumā par emisiju no sadedzināšanas darbībām ietver arī oksidācijas koeficientu, ja vien oksidācija nav jau ņemta vērā, izstrādājot darbībai raksturīgo emisijas koeficientu.

Dalībvalstis veic pasākumus, lai koordinētu ziņošanas prasības ar jau esošām līdzīgām prasībām, lai atvieglotu uzņēmumam ziņojuma sagatavošanas procesu.

▼M2

B DAĻA – Aviācijas darbībās radīto emisiju pārraudzība un ziņojumi par to

Oglekļa dioksīda emisiju pārraudzība

Emisijas pārbauda, izmantojot aprēķinus. Emisijas aprēķina pēc formulas:

degvielas patēriņš × emisiju koeficients.

Degvielas patēriņā ieskaita arī degvielu, ko patērējusi jaudas palīgiekārta. Ja iespējams, izmanto katru lidojuma faktisko degvielas patēriņu, un to aprēķina, izmantojot šādu formulu:

degvielas daudzums gaisakuģa degvielas tvertnēs, kad ir iepildīta visa lidojuma degviela, mīnus degvielas daudzums gaisakuģa degvielas tvertnēs, kad ir uzpildīta visa nākamajam lidojumam vajadzīgā degviela, plus attiecīgais šim nākamajam lidojumam vajadzīgais uzpildāmās degvielas daudzums.

Ja nav pieejami dati par faktisko degvielas patēriņu, tad degvielas patēriņa aprēķināšanai izmanto standartizētu pakāpju metodi un aprēķinu veic, pamatojoties uz labāko pieejamo informāciju.

Izmanto *IPCC* emisiju standarta koeficientus, kas ietverti *IPCC* 2006. gada Saraksta pamatnostādņēs vai šo pamatnostādņu turpmākos atjauninājumos, ja vien precīzāki nav uz konkrēto darbību īpaši attiecināti emisiju koeficienti, ko noteikušas neatkarīgas akreditētas laboratorijas, izmantojot apstiprinātas analītiskās metodes. Emisiju koeficients biomasai ir nulle.

Par katru lidojumu un katru degvielu veic atsevišķus aprēķinus.

▼M2**Ziņojumi par emisijām**

Katrs gaisakuģa operators ziņojumā, ko iesniedz saskaņā ar 14. panta 3. punktu, ietver šādu informāciju:

A. Gaisakuģa operatora identifikācijas dati, tostarp:

- gaisakuģa operatora nosaukums,
- administrējošā dalībvalsts,
- adrese, tostarp pasta indekss un valsts, kā arī kontaktadrese administrējošajā dalībvalstī, ja adrese atšķiras,
- gaisakuģu reģistrācijas numuri un gaisakuģu tipi, ko izmanto laikā, uz kuru attiecas ziņojums, lai veiktu I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, kuras attiecas uz konkrēto gaisakuģa operatoru,
- gaisakuģa operatora apliecības un darbības licences numurs un izdevējies-tāde, saskaņā ar ko ir veiktas I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, kuras attiecas uz konkrēto gaisakuģa operatoru,
- kontaktpersonas adrese, tālruna numurs, faksa numurs un e-pasta adrese un
- gaisakuģa īpašnieka nosaukums.

B. Katra tipa degvielai, kam aprēķināts emisiju apjoms, norāda šādus datus:

- degvielas patēriņš,
- emisiju koeficients,
- emisiju kopējais daudzums no visiem lidojumiem, kas veikti attiecīgā ziņojuma laikposmā un uz ko attiecas konkrētā gaisakuģa operatora veiktās I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības,
- emisiju kopējais daudzums no:
 - visiem lidojumiem, kas veikti attiecīgā ziņojuma laikposmā un uz ko attiecas konkrētā gaisakuģa operatora veiktās I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, un kas veikti no lidlauka kādas dalībvalsts teritorijā uz lidlauku tās pašas dalībvalsts teritorijā,
 - visiem citiem lidojumiem, kas veikti attiecīgā ziņojuma laikposmā un uz ko attiecas konkrētā gaisakuģa operatora veiktās I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības,
- emisiju kopējais daudzums no visiem lidojumiem, kas veikti attiecīgā ziņojuma laikposmā un uz ko attiecas konkrētā gaisakuģa operatora veiktās I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, un kuras:
 - ir sāktas katrā dalībvalstī un
 - ir beigtas katrā dalībvalstī no kādas trešās valsts,
- nenoteiktība.

Tonnkilometru datu pārraudzība saskaņā ar 3.e pantu un 3.f pantu

Lai pieteiktos kvotu sadalei saskaņā ar 3.e panta 1. punktu vai 3.f panta 2. punktu, aviācijas darbību apjomu aprēķina tonnkilometros, izmantojot šādu formulu:

tonnkilometri = attālums × kravas masa,

kur:

“attālums” ir lielā loka attālums starp izlidošanas lidlauku un ielidošanas lidlauku, pie kā pieskaita fiksētu papildu koeficientu – 95 km; un

▼ M2

“kravas masa” ir pārvadātās kravas, pasta un pasažieru kopējā masa.

Lai aprēķinātu kravas masu:

- pasažieru skaits ir personu skaits gaisakuģī, no kā atņemts apkalpes locekļu skaits,
- gaisakuģa operators var izvēlēties izmantot vai nu pasažieru un reģistrētās bagāžas faktisko masu, vai standartmasu, kas uzrādīta masas un līdzsvara dokumentācijā attiecīgajiem lidojumiem, vai arī standarta vērtību – 100 kg vienam pasažierim un viņa reģistrētajai bagāžai.

Ziņošana par tonnkilometru datiem saskaņā ar 3.e pantu un 3.f pantu

Saskaņā ar 3.e panta 1. punktu vai 3.f panta 2. punktu katrs gaisakuģa operators pieteikumā ietver šādu informāciju:

A. Gaisakuģa operatora identifikācijas dati, tostarp:

- gaisakuģa operatora nosaukums,
- administrējošā dalībvalsts,
- adrese, t. i., pasta indekss un valsts, kā arī kontaktadrese administrējošajā dalībvalstī, ja adrese ir cita,
- gaisakuģu reģistrācijas numuri un gaisakuģu tipi, kas izmantoti gadā, uz ko attiecas ziņojums, veicot I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, kuras attiecas uz konkrēto gaisakuģa operatoru,
- gaisakuģa operatora apliecības un darbības licences numurs un izdevējies-tāde, ar kuru saskaņā ir veiktas I pielikumā uzskaitītās aviācijas darbības, kas attiecas uz konkrēto gaisakuģa operatoru,
- kontaktpersonas adrese, tālruņa numurs, faksa numurs un e-pasta adrese un
- gaisakuģa īpašnieka nosaukums.

B. Tonnkilometru dati:

- lidojumu skaits katrā lidlauku pāēr,
- pasažierkilometru skaits katrā lidlauku pāēr,
- tonnkilometru skaits katrā lidlauku pāēr,
- metode, kas izvēlēta, lai aprēķinātu pasažieru un reģistrētās bagāžas masu,
- tonnkilometru kopskaits visos lidojumos, kas veikti attiecīgā ziņojuma gadā un kas pieder pie I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām, kuras attiecas uz konkrēto gaisakuģa operatoru.

▼B*V PIELIKUMS***PĀRBAUDES KRITĒRIJI, KAS MINĒTI 15. PANTĀ****▼M2****A DAĻA – Stacionāru iekārtu radīto emisiju pārbaude****▼B****Vispārīgi principi**

1. Pārbaudes veic attiecībā uz emisijām no jebkuras I pielikumā minētās darbības.
2. Pārbaudes procesā ņem vērā ziņojumu atbilstoši 14. panta 3. punktam un monitoringa pasākumus iepriekšējā gada laikā. Ir jāpārbauda monitoringa sistēmu ticamība un precizitāte un iesniegtie dati un informācija par emisiju, jo īpaši:
 - a) iesniegtie darbības dati un attiecīgie mērījumi un aprēķini;
 - b) emisijas koeficientu izvēle un izmantošana;
 - c) kopējās emisijas noteikšanā veiktie aprēķini; un
 - d) ja izmantoti mērījumi, ir jāpamato mērīšanas metožu izvēle un lietošana.
3. Ziņojumus par emisiju var apstiprināt tikai tad, ja ticami dati un informācija ļauj noteikt emisiju ar augstu ticamības pakāpi. Šajā sakarībā operatoram ir jāparāda, ka:
 - a) iesniegtajos datos nav pretrunu;
 - b) datu apkopošana ir notikusi saskaņā ar zinātniskiem standartiem; un
 - c) iekārtas reģistri ir pilnīgi un konsekventi.
4. Pārbaudītājam ir jādod piekļuve jebkuram ražošanas objektam un jebkurai informācijai sakarā ar veicamo pārbaudi.
5. Pārbaudītājam ir jāņem vērā, vai iekārta ir reģistrēta Kopienas vides vadības un audita sistēmā (EMAS).

Metodoloģija**Stratēģiskā analīze**

6. Pārbaude ir jābalsta uz visu iekārtā veikto darbību stratēģisku analīzi. Pārbaudītājam tādēļ ir jābūt zināšanām par visām darbībām un to nozīmību attiecībā uz emisiju.

Procesa analīze

7. Iesniegtās informācijas pārbaude, ja vajadzīgs, jāveic iekārtas atrašanās vietā. Pārbaudītājs izmanto pēkšņas pārbaudes, lai noteiktu iesniegto datu un informācijas ticamību.

Riska analīze

8. Pārbaudītājs pakļauj novērtēšanai visus iekārtas emisijas avotus, lai būtu iespējams veikt kopējo emisijas novērtējumu, pamatojoties uz katra emisijas avota datu ticamību.

▼B

9. Pamatojoties uz šo analīzi, pārbaudītājs uzskatāmi identificē avotus, kuru emisijas noteikšana saistīta ar paaugstinātu risku, un citus monitoringa un ziņošanas procedūras aspektus, kuru dēļ var notikt kļūdaina kopējās emisijas noteikšana. It īpaši tas attiecas uz emisijas koeficientu izvēli un aprēķiniem, kas nepieciešami, lai noteiktu emisijas līmeni no atsevišķiem avotiem. Īpaša uzmanība jāpievērš paaugstināta riska emisijas avotiem un minētajiem monitoringa procedūras aspektiem.
10. Pārbaudītājam jāņem vērā jebkuru efektīvo riska vadības metodi, ko izmanto operators, lai samazinātu kļūdas iespējamību.

Ziņojums

11. Pārbaudītājs gatavo ziņojumu par apstiprināšanas procesu un konstatē, vai ziņojums atbilstīgi 14. panta 3. punktam ir apmierinošs. Šajā ziņojumā aplūko visus jautājumus attiecībā uz paveikto darbu. Paziņot, ka ziņojums atbilstīgi 14. panta 3. punktam ir apmierinošs, var tad, ja pārbaudītājs atzīst, ka, nosakot kopējo emisiju, nav pieļautas būtiskas kļūdas.

Minimālās prasības attiecībā uz pārbaudītāja kompetenci

12. Pārbaudītājs ir neatkarīgs no operatora un veic savu darbu labi, profesionāli un pārzin:
 - a) šīs direktīvas noteikumus, kā arī visus standartus un metodiskās norādes, ko Komisija pieņēmusi atbilstoši 14. panta 1. punktam;
 - b) normatīvās un administratīvās prasības attiecībā uz pārbaudāmajām darbībām; un
 - c) visas informācijas sagatavošanu attiecībā uz katru emisijas avotu iekārtā, it īpaši, kas attiecas uz datu apkopošanu, mērīšanu, aprēķiniem un ziņošanu.

▼M2**B DAĻA – Aviācijas darbību radīto emisiju pārbaude**

13. Šajā pielikumā izklāstītos pamatprincipus un metodes piemēro, lai pārbaudītu ziņojumus par emisijām no lidojumiem, kas pieder pie I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām.

Šim nolūkam:

- a) 3. punktā ar atsauci uz operatoru saprot atsauci uz gaisakuģa operatoru un minētā punkta c) apakšpunktā ar atsauci uz iekārtu saprot atsauci uz gaisakuģi, kas izmantots, lai veiktu aviācijas darbības, uz kurām attiecas ziņojums;
- b) 5. punktā ar atsauci uz iekārtu saprot atsauci uz gaisakuģa operatoru;
- c) 6. punktā ar atsauci uz darbībām, kas veiktas iekārtā, saprot atsauci uz aviācijas darbībām, uz kurām attiecas ziņojums un kuras ir veicis gaisakuģa operators;
- d) 7. punktā ar atsauci uz iekārtas atrašanās vietu saprot atsauci uz vietām, ko izmanto gaisakuģa operators, lai veiktu aviācijas darbības, uz kurām attiecas ziņojums;
- e) 8. un 9. punktā ar atsaucēm uz emisiju avotiem iekārtās saprot atsauci uz gaisakuģi, par ko ir atbildīgs gaisakuģa operators; un
- f) 10. un 12. punktā ar atsaucēm uz operatoru saprot atsauci uz gaisakuģa operatoru.

▼ M2**Papildu noteikumi par aviācijas emisiju ziņojumu pārbaudi**

14. Pārbaudītājs jo īpaši pārlicinās, vai:

- a) ir ņemti vērā visi lidojumi, kas pieder pie I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām. Veicot šo uzdevumu, pārbaudītājs izmanto informāciju no grafikiem un citu informāciju par gaisakuģa operatora veiktiem pārvadājumiem, arī informāciju, ko minētais operators lūdzis no *Eurocontrol*;
- b) informācija par kopējo degvielas patēriņu kopumā atbilst informācijai par gaisakuģim, kas veic aviācijas darbības, iegādāto vai kā citādi piegādāto degvielu.

Papildu noteikumi par to, kā pārbaudīt tonnkilometru datus, kas ir iesniegti saskaņā ar 3.e un 3.f pantu

- 15. Šajā pielikumā izklāstītos pamatprincipus un metodes, lai pārbaudītu ziņojumus par emisijām saskaņā ar 14. panta 3. punktu, vajadzības gadījumā piemēro arī, lai atbilstīgi pārbaudītu aviācijas tonnkilometru datus.
- 16. Pārbaudītājs jo īpaši pārlicinās, vai saskaņā ar 3.e panta 1. punktu un 3.f panta 2. punktu iesniegtajā gaisakuģa operatora pieteikumā ir ņemti vērā tikai lidojumi, kas ir faktiski notikuši un kas pieder pie I pielikumā uzskaitītajām aviācijas darbībām, par kurām ir atbildīgs gaisakuģa operators. Veicot šo uzdevumu, pārbaudītājs izmanto informāciju no grafikiem un citu informāciju par gaisakuģa operatora veiktiem pārvadājumiem, arī informāciju, ko minētais operators lūdzis no *Eurocontrol*. Turklāt pārbaudītājs pārlicinās, ka gaisakuģa operatora uzrādītā kravas masa atbilst pierakstiem par kravas masu, kurus attiecīgais gaisakuģa operators glabā drošības vajadzībām.